

SoftwareBus

Thema: vakantie!

**DigiFotoWedstrijd
Internet onderweg
Neem je netbook mee
Portable Linux op USB-stick
Hyves**

**Installeer gratis Windows 7
Ubuntu Time
Andy Warhol met PSP
Op weg naar Open Source
Opmaak in OpenOffice**

2009 **3**

hcc!CompUsers
systemen en applicaties

Officieel orgaan van **hcc!CompUsers** interessegroep

Inhoud

- 1 Voorplaat
- 2 Inhoud
- 2 Van de redactie
- 3 CompUsers-leden op vakantie
- 4 Tips voor vakantiefoto's/
- 5 Vakantiefotowedstrijd
- 6 Hyves (vervolg)
- 9 Delen internet met FON
- 10 Netbooks: ideaal voor onderweg
- 12 Vooruitkijken door de voorruit
- 13 GigaHits 2009-03
- 13 GEVRAAGD GEVRAAGD GEVRAAGD
- 14 Ubuntu Time
- 16 Installeer Windows 7 RC gratis
- 18 Warhol imitatie met PSP
- 19 Colofon
- 22 De weg naar de open source desktop
- 28 Opmaak met OpenOffice Writer
- 26 Gebruikersdag en ALV
- 31 Microsoft Office Live Workspace
- 32 CompUsers VraagBaak

Bij de voorplaat

Het hoofdthema van deze SoftwareBus is de

vakantie !!!!

De redactie hoopt dat de voorplaat jullie vast in de juiste stemming brengt. In deze SoftwareBus staan een aantal artikelen die vakantie en pc met elkaar kunnen verenigen.

Van de redactie

Kees, bedankt!

Een andere 'Van de redactie' door een andere redacteur. Na vele jaren de SoftwareBus te hebben bestierd, begeleid, gevuld en geschreven, heeft Kees van der Vlies besloten op te houden als hoofdredacteur van ons lijfblad. Hij heeft vele jaren goed werk geleverd en je wilt niet weten hoeveel dagen en nachten hierin zijn ziel en zaligheid gelegd. Wat dat betreft heeft het maken van de SoftwareBus veel gemeen met de computerhobby, zeker die van weleer, wanneer nog menigeen zelf aan het programmeren was. Maar ook nu nog zijn vele dagen en nachten gevuld met de computerhobby en dat zal ook wel nooit veranderen.

Vorige keer kondigde Kees zijn afscheid reeds aan. Nu is het aan de opvolgers om Kees te bedanken. Kees heeft de SoftwareBus flink zien veranderen, heeft ook bijgedragen aan het veranderproces, maar nu vindt hij het tijd om een stapje terug te doen en wij respecteren dat. Nu nemen anderen de taken van Kees over. Kees, hartelijk dank voor de vele jaren waarin jij je voor ons blad (om over de overige zaken van de vereniging maar te zwijgen) hebt ingezet.

Met een nieuwe redactie zal er altijd iets veranderen. We willen dat niet geheel revolutionair aanpakken, de formule was goed, de inhoud was goed, de vereniging is van nature redelijk behoudend, dus we gaan dit stap voor stap doen. De verandering zal hierin zitten, dat de SoftwareBus meer nog dan voorheen een vereningsblad wordt. Hoewel het merendeel van de ruimte ingevuld zal blijven worden door inhoudelijke artikelen, willen we meer ruimte gaan geven aan de activiteiten die we als vereniging ontplooiën. Zo willen we nadrukkelijker de ruimte gaan geven aan de Platforms binnen CompUsers. Daarnaast willen we ook een beetje ruimte structureel aan de HCC geven. De formule is nog niet vast, we groeien en we willen graag reacties.

Over reacties gesproken. Soms wordt er wel eens op artikelen gereageerd, soms ook met andere artikelen. De redactie is een voorstander van enig debat in de SoftwareBus. Echter, er zal meer nog dan voorheen op gelet worden dat dit op respectvolle wijze gebeurt. Graag wat discussie, we hoeven het helemaal niet altijd met elkaar eens te zijn, maar zelfs als je vindt dat iemand er faliekant naast zit, kan je dat ook op respectvolle wijze uiten.

Het thema van deze SoftwareBus is, hoe kan het ook anders, vakantie. We brengen een aantal artikelen rondom dit thema en we hopen dat deze bijdragen aan de vreugde van de vakantie. We hopen op prachtig weer, waar u ook heen gaat. Verder is het misschien een goed idee de computer ook eens een paar dagen niet mee te nemen. Maar mocht u in de vakantie tijd vinden om u uit te leven op de computer, dan doen we u daarvoor de nodige tips aan de hand.

Verder kijken we nog even terug op de laatste gebruikersdag in combinatie met onze algemene ledenvergadering.

Namens de gehele redactie wens ik u een goede vakantie toe, rust lekker uit indien nodig, leef lekker uit indien gewenst. We zijn u graag weer terug op onze MegaCompUsersdag op 19 september aanstaande. Voor die tijd zal er weer een nieuwe SoftwareBus verschijnen, maar houd onze website in de gaten voor de laatste details over het programma.

René Suiker

● CompUsers-leden op vakantie ●

Als jullie dit lezen, dan zijn jullie wellicht in een vakantiestemming. CompUsers hoopt de vakantie wat te 'verrijken' met de pc. Nou ja, eigenlijk is een computer een onmisbaar ding geworden en kun je ook in de vakantie niet zonder. Want ook in de vakantie wil je in contact blijven met de achterblijvers. En dat doe je tegenwoordig per e-mail. Dat kan al met je 'mobieltje', maar dat is toch wat behelpen.

De mens van vandaag gaat dus ook in de vakantie met een computer op stap. Veel extra bagage hoeft dat niet te vergen, vooral niet als je een 'netbook' hebt. De redactie van de SoftwareBus heeft een aantal artikelen uitgezocht die speciaal van toepassing zijn op de computer in de vakantie.

Maar ook degenen die niet op vakantie gaan of misschien al weer terug zijn, hebben wat aan deze SoftwareBus en GigaHits 2009-03. Er staan voldoende interessante artikelen in voor het thuisgebruik. De GigaHits bevat een maximum aan nieuwe software, meer dan 400 programma's. En de Linux-fans krijgen maar liefst drie verschillende versies van Linux: de nieuwste 'gewone' desktop versie, de 'Remix' speciaal aangepast en uitgebreid voor netbooks, en een 'portable' Ubuntu, die je zelfs tijdens de vakantie vanaf een USB-stick op elke Windows-computer kunt opstarten en waar je ook nog je gegevens bij kunt opslaan. Dat is zo ongeveer 10 gram computer op zak in de vakantie, inclusief het koordje om het altijd om je nek te hangen. Je moet dan wel naar een internetcafé gaan of op de camping van je buurman zijn laptop even lenen.

Bij CompUsers is de vakantiestemming niet zo prominent aanwezig. Er staan veel zaken op stapel om de activiteiten te verbeteren en uit te bouwen. Je weet toch dat CompUsers een vereniging is? Om dat 'verenigde' gevoel te versterken zouden we graag meer vrijwilligers hebben. Op alle terreinen. Zowel beginners die het in klare taal kunnen uitleggen aan medeleden, als cracks die technische hoogstandjes kunnen verzorgen, en nerds die speciale aspecten tot in het extreme weten uit te bouwen.

Ben jij zo'n potentiële vrijwilliger die in dit ruime profiel past? Dan vinden wij vast een activiteit voor jou die bij jou past. CompUsers doet wat voor haar vrijwilligers. Zo is er op 31 oktober een 'kaderbijeenkomst', waar het nuttige verenigd wordt met het aangename. Je twijfelt nog? Stuur eens een mailtje aan voorz@CompUsers.nl voor nadere informatie. Liefst met je telefoonnummer, want we willen optimaal communiceren. Dat gaat vaak beter in een gesprek dan per mail.

Bij de HCC is het ook druk. Er wordt al veel voorbereid aan de HCC-dagen van 27, 28 en 29 november in de Jaarbeurs in Utrecht. Schrijf die dagen vast in je agenda. Het wordt weer een gezellige beurs, als vanouds. En hoera, de marktkramen komen weer terug! Je zult je er dit jaar helemaal thuis voelen. Ook CompUsers zal weer aanwezig zijn, met speciale aanbiedingen voor de CompUsersleden. Er wordt al hard aan gewerkt.

De toegangsprijs van de HCC-dagen is straks voor het 'gewone publiek' € 12,50. Maar voor HCC-leden loopt er tot midden juli een speciale aanbieding voor € 3,50. We zouden heel graag zien dat voor HCC-leden de toegang weer helemaal gratis wordt. CompUsers wil hier wat aan doen door alle abonnees op de SoftwareBus een gratis kaart aan te bieden. Het is nog niet helemaal rond, maar maak gerust gebruik van de lopende aanbieding, want als we gratis kaarten gaan aanbieden, dan wordt die € 3,50 terugbetaald. Goed voorbeeld doet goed volgen. Als het gaat lukken, dan zullen we er bij de HCC alles aan doen om in 2010 gratis kaarten voor alle leden te verzorgen. Net als vroeger.

Prettige vakantie!

Henk van Andel
voorzitter hcc!CompUsers

● Tips voor vakantiefoto's ●

Ernst ter Horst en Jos van den Berge

Voor velen is de vakantie hét moment om veel foto's te maken. Voor jezelf zijn de foto's uiteraard een herinnering. Maar hoe zorg je er nu voor dat je foto's ook voor anderen interessant zijn? Door het onderwerp zo te fotograferen dat degenen die geen herinnering aan het beeld hebben er toch door geboeid worden. Het onderwerp moet zó op de foto komen, dat het op een natuurlijke wijze de aandacht trekt en dat er geen storende elementen te zien zijn die de aandacht van het onderwerp afleiden. Wat voor soort camera je hebt is niet belangrijk. Uiteraard zijn er verschillen in beeldkwaliteit en mogelijkheden, maar ook met een eenvoudige camera kun je goede foto's maken.

1. Camera

Ken de mogelijkheden van je camera goed, lees dus de gebruiksaanwijzing goed door. Verder is het belangrijk dat je op elk gewenst moment een foto kunt maken. Zorg dus voor volle accu of batterijen en neem de oplader mee. Maak je veel foto's in korte tijd, denk dan aan een extra accu of batterijen. Hetzelfde geldt voor geheugenkaartjes. Ga na hoeveel foto's er op je geheugenkaartje passen en koop er zonnodig eentje extra; ze zijn niet duur meer tegenwoordig. Met een goede voorbereiding verklein je de kans dat je een belangrijk moment niet op de foto kunt zetten!

2. Maak eens extra opnamen

Wees niet te zuinig met opnamen. Vergroot in moeilijke omstandigheden (bijv. bewegend onderwerp) de kans op een goede foto en druk nog een keer extra af of experimenteer eens met verschillende standpunten. Je krijgt vaak géén tweede kans om het over te doen.

3. Voorbereiden opname

Als het kan, neem dan de tijd om het onderwerp goed op de foto te krijgen. Uiteraard kun je op de computer met een bewerkingsprogramma een foto corrigeren, maar dat geldt niet voor alles. Bovendien kan het leiden tot kwaliteitsverlies. Ook moet je met het programma kunnen werken én in elk geval kost het extra tijd. Voorkomen is beter dan genezen.

4. Juiste belichting

Heeft je camera onderwerpstanden (sport, landschap, portret, enz.) gebruik die dan. De belichting wordt dan zoveel mogelijk afgestemd op de opnameomstandigheden. Zijn er grote lichte of donkere vlakken in beeld? Dan kan de automatische belichting in de war raken. Probeer, als het kan, iets langer (bijv. strand) of iets korter (bijv. schaduw) te belichten. Bij automatische belichting kun je proberen het beeld in te stellen op schaduw- of juist op zonnepartijen.

5. Stevige hand

Houd de camera stil, om bewegende beelden te voorkomen. Zorg ervoor dat de horizon recht op de foto komt. Wil je juist een dramatische foto, dan kun je uiteraard alles scheef zetten, maar doe het dan ook goed.

6. Compositie

Het onderwerp en/of de horizon in het midden levert vaak niet zo'n spannende foto op. Een goed hulpmiddel is de zogenaamde "gulden snede": verdeel het zoekerbeeld in negen denkbeeldige rechthoeken en zorg ervoor dat (het belangrijkste deel van) het onderwerp op 1/3e van de randen van de foto komt (zie foto x). Is de lucht het belangrijkste, houd de horizon dan onder het midden van de foto. Is dat niet zo, houdt hem dan boven het midden van de foto.

7. Less is more

Probeer het onderwerp vrij groot op de foto te krijgen en houdt details die voor afleiding kunnen zorgen zoveel mogelijk buiten beeld. Doe dus een paar stappen naar voren als het kan, of zoom in. "Less is more". Dit geldt natuurlijk niet als het de bedoeling is om veel te laten zien, bijv. een weids landschap of een mensenmenigte.

8. Expressie met details

Maak ook eens een foto van een detail (gevelversiering, deurknop, sieraad, handen, enz.)

9. Toon de maat

Wil je met je foto laten zien hoe groot het onderwerp is (bijv. een gebouw of een boom), zorg er dan voor, dat je iets herkenbaars (bijv. een auto) of een persoon meefotografeert.

10. Perspectief

Maak ook eens een foto vanuit een ander perspectief: van boven naar beneden (vogelperspectief) of zak eens door je knieën (kikvorsperspectief). Dat geeft wel wat vertekening van het beeld, maar dat levert vaak bijzondere foto's op.

11. Lijnen trekken

Maak gebruik van 'lijnen' in het beeld die naar de horizon toe convergeren (naar elkaar toelopen). Dat verleent diepte aan de foto. Is de voorgrond vlak (dan staat er niets op) zorg er dan voor dat er iets of iemand op de voorgrond wordt meefotografeerd. Dat geeft ook diepte aan de foto en maakt hem spannender.

Vakantiefoto's? DigiFotoWedstrijd!

Het Platform DigiFoto van hcc!CompUsers organiseert een DigiFotoWedstrijd. Het thema is 'vakantiefoto's'. Je bent helemaal vrij in het thema, maar er moet wel iets van je vakantie op de foto staan.

Mail na je vakantie je mooiste vakantiefoto's (in JPEG-format) naar DigiFotoWedstrijd@CompUsers.nl. Dat kan tot en met 1 september 2009.

De foto's worden beoordeeld door drie professionals:

- Ton Heijnen, hoofdredacteur CHIP Foto Video
- Jurriaan Nijkerk, fotograaf en hoofdredacteur De Fotograaf
- Rinus Alberti, fotograaf

De drie mooiste foto's worden beloond met een gratis jaarabonnement op Chip Foto-Video Digitaal. De uitslag en de bekroonde foto's zullen ook worden gepubliceerd in nummer 2009-07 van dit blad (verschijnt 27 oktober).

Geen prijswinnaar? Een selectie van de foto's zal worden geëxposeerd in de hcc!CompUsers DigiFoto-stand tijdens de HCC-Dagen 27-29 november in de Jaarbeurs te Utrecht. Dan maak je toch nog een kans dat je foto's de aandacht krijgen die zij volgens jou verdienen.

Op www.CompUsers.nl/DigiFotoWedstrijd staan de voorwaarden en verdere nuttige informatie over de wedstrijd.

Tot slot

Ondanks alle zorg en toewijding kan nabewerking nodig of wenselijk zijn. Een niet helemaal ideale foto kan worden 'aangepast': belichting en/of contrast, aansnijden of retoucheren (storende elementen weghalen). Je kunt hiervoor gebruikmaken van programma's als Paintshop Pro (betaald), Photoshop Elements (betaald) of The Gimp (gratis te downloaden). Met Picasa (van Google, gratis) of Irfanview (gratis) zijn ook aanpassingen mogelijk. De correctiemogelijkheden zijn wel beperkter dan die van eerstgenoemde programma's.

12. Let op achtergrond

Als je een persoon op de foto zet, let dan op de achtergrond. Probeer te zorgen voor een rustige achtergrond en voorkom dat het lijkt alsof er een boom of lantarenpaal uit een hoofd groeit.

● Hyves (vervolg) ●

René Suiker

Er was blijkbaar belangstelling voor een vervolg op het in 2008 verschenen artikel. In het kader van de vakantie is het ook wel een leuk onderwerp, want onder de vele mogelijkheden van Hyves zijn zowaar een heus fotoalbum en een bloggingfunctionaliteit. Op die manier kunt u de thuisblijvers toch mee laten genieten van wat u zoal aan het doen bent.

Een waarschuwing is hier wel op z'n plaats: het 'gilde' leest Hyves ook.

We gaan er in dit artikel wel een beetje vanuit dat Hyves bekend terrein voor u is, maar doen wel een snelle terugblik, voordat we snel verder gaan waar we gebleven waren. Zie ook SoftwareBus 2008-5, pagina's 24-30.

Hyves (www.Hyves.nl) is een virtuele netwerksite, met name bedoeld voor sociale contacten. Er zijn meerdere sites als deze, o.a. Facebook is een heel bekende. Op dit soort sites maak je een profiel aan en leg je een link met de profielen van 'vrienden' en 'vriendinnen'. Tussen aanhalingstekens, want het kan natuurlijk ook familie zijn, waar je contacten mee legt, of volslagen onbekenden die toevallig dezelfde belangstelling hebben.

Hierna zal ik maar over 'vrienden' blijven praten, daarmee bedoel ik dan ook vriendinnen, maar anders gaat 't wel erg op bladvulling lijken. Die profielen kun je heel simpel houden, maar je kunt ze ook 'pimpen', ofwel zo fraai maken als je fantasie maar toelaat.

Het idee van zo'n netwerk is dat je contacten onderhoudt met vrienden. Om die contacten te onderhouden is het zaak vrienden aan je te koppelen via de site. Ofwel, in beide profielen wordt een linkje naar elkaar aangelegd, om de wereld, maar vooral elkaar te tonen dat jullie een link hebben. Op die manier

kun je ook de profielen van je vrienden snel terugvinden via je eigen profiel.

Op de vraag waarom je hieraan mee zal doen wil ik in dit kader niet al te uitgebreid ingaan. Wel nog even kort de voor- en nadelen de revue laten passeren.

Het voordeel is dat je, op een relatief eenvoudige wijze, contact kunt onderhouden met familie, vrienden, gelijkgestemden, en wel zo dat iedereen een bijdrage kan leveren op een voor die persoon geschikt moment. Het is makkelijker dan e-mail om met een groep in contact te blijven en er zitten leuke toeters en bellen aan.

Het nadeel is dat je een stuk je van je privacy opgeeft. Houd er rekening mee wat je wel en niet publiek maakt. Wat op enig moment een leuke grap kan lijken binnen je eigen vriendenkring, kan op een ander moment voor bijvoorbeeld een potentiële partner of werkgever wel heel anders overkomen.

De volgende onderwerpen zullen we in de rest van dit artikel behandelen:

- Basisvoorzieningen
- Polls
- Blogs
- Gadgets
- Foto's
- Pimpen

Basisvoorzieningen

Nadat je een profiel hebt aangemaakt, kun je direct gebruik maken van de volgende voorzieningen:

- Verbindingen maken met de vriendenkring
- Berichten achterlaten bij vrienden (en ook bij anderen, indien mogelijk)
- Tikken
- Mail

Via <http://www.hyves.nl> maak je een profiel aan. Dat wijst zich redelijk vanzelf, anders sla je het vorige artikel er maar op na. Eenmaal op je eigen profielpagina kun je vrienden gaan zoeken. Vaak is het genoeg om er eerst een te zoeken van wie je weet dat die een Hyves-profiel heeft. Lang niet iedereen heeft er een. Ook is niet iedereen even eenvoudig te vinden. Maar goed, probeer het eens.

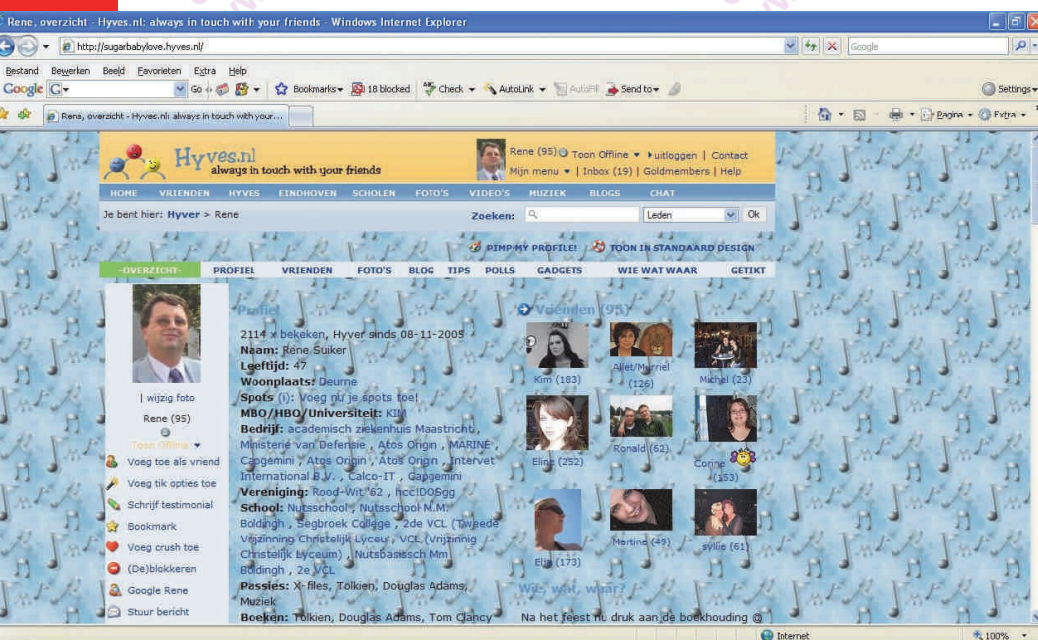
Rechts bovenin staat een invulveldje met als label 'zoeken'. Vul daar de naam in van degene die je zoekt, selecteer in het rolmenu 'Leden' en klik op 'ok'.

Hyves komt dan met een overzicht van profielen die aan de zoekcriteria voldoen. In plaats van eenvoudig zoeken is er ook een manier om iets uitgebreider te zoeken, maar dat laat ik even voor wat het is.

Als je dan op de naam klikt van het profiel dat je wilt zien, dan komt die pagina voor. Uiteraard kun je ook met rechts klikken en een nieuw venster openen, dan blijven de zoekresultaten in beeld.

Als je geconstateerd hebt dat je op de juiste pagina bent, ofwel binnen alle Jan Jansens heb je jouw Jan Jansen gevonden, dan is daar een knopje direct onder zijn naam/foto 'voeg toe als vriend'. Als je daarop klikt verschijnt een venster waarin je nog een toelichting kunt typen. Dat is vooral handig als je zelf geen duidelijke naam in je profiel hebt opgenomen of als je anderszins bang bent dat degene die jij nu gevonden hebt jou niet (meer) herkent.

Als de andere partij jouw aanvraag accepteert, dan zijn jullie vrienden geworden en zie je zijn foto onder jouw vrienden staan. Overigens krijg je bij aanmelding de gelegenheid je mail-adresboek even tegen

104 resultaten gevonden voor **piet paulusma** (0,019 seconden)

« 1 2 3 4 ... 15 »

	Naam: Piet Paulusma Leeftijd: 52 Meer...	Voeg toe als vriend
	Piet Paulusma	
	(1565)	
	Naam: Piet Paulusma Leeftijd: 20 Woonplaats: Oostburg Meer...	Voeg toe als vriend
	Robert	
	(204)	
	Naam: Piet Paulusma Leeftijd: 52 Meer...	Voeg toe als vriend
	Piet (100)	
	Naam: Piet Paulusma Woonplaats: Drachten Meer...	Voeg toe als vriend
	Piet	
	(43)	
	Naam: Piet Paulusma Leeftijd: 24 Meer...	Voeg toe als vriend

Hyves 'aan te houden' en kun je je contacten die ook al in Hyves bestaan makkelijker 'aanvinken'.

Als je bij een van je vrienden kijkt, dan zie je soms bij de vriendenkring andere bekenden. Uiteraard kun je deze op dezelfde wijze uitnodigen.

Als je zelf een uitnodiging krijgt, dan kun je deze accepteren of weigeren. Van een weigering wordt de andere partij niet op de hoogte gesteld.

Bij je vrienden kun je een 'krabbel' achterlaten. Overigens zijn er ook mensen die hun profiel zo open hebben staan dat iedereen er een bericht achter kan laten. Maar het is natuurlijk vooral bedoeld voor vrienden.

Een krabbel is een (in principe kort) bericht dat op de pagina van de ander te lezen is. Een beginnersfout is om te reageren op zo'n krabbel op dezelfde pagina als waar de krabbel staat. Als iemand bij jou een krabbel plaatst en je wilt daarop reageren, dan is het de bedoeling dat je dat weer doet op de pagina van degene die de krabbel bij jou geplaatst heeft. Je kunt ook klikken op de knop 'reageren' bij de krabbel, dan kom je daar vanzelf terecht.

In de krabbels kun je allerlei icons gebruiken, allerlei kleine tekeningen, al dan niet met animatie, die iets uitdrukken.

Een bijzondere vorm van een kort bericht is een 'tik'. Hiermee kun je in feite 'one-liners' bij de ander op het profiel plaatsen, al dan niet aangeduid als 'persoonlijk'. Bij gebruik van persoonlijk kan alleen de ontvanger de 'tik' zien. Een tik kan bestaan uit drie delen, de 'gever',

een verbinding en de ontvanger. De verbinding is meestal een 'standaardtekst', bijvoorbeeld 'kijkt zwoel in de ogen van', maar hier kun je ook zelf creatief zijn.

Ten slotte kun je ook via Hyves 'mailberichten' sturen. Op zich is gewone e-mail handiger, want daar heb je allerlei voorzieningen om mail te archiveren en terug te vinden. In Hyves is de mail één grote pot mail in omgekeerd chronologische volgorde. Geen vervanging van normale mail, maar het kan handig zijn om iemand even een bericht te sturen dat niet voor iedereen zichtbaar op de pagina zal verschijnen.

De krabbels staan dus links onder op de pagina, de tikken rechts, ongeveer in het midden. Voor de mailberichten moet je in de Inbox kijken, bovenaan in het menu.

Tot zover de basisvoorzieningen, nu gaan we even een stapje verder.

Blogs

Een Weblog, ook wel een Blog genoemd, is een website waarop regelmatig, soms wel meerdere keren per dag, nieuwe bijdragen verschijnen en waarop de geboden informatie in omgekeerd chronologische volgorde wordt weergegeven.

Als je op dezelfde balk als net (dus niet op de hogere balk, daar staat 'Blogs') op 'Blog' klikt, kom je op je blogs-overzicht. (Als je op 'Blogs' klikt, krijg je een overzicht van blogs die op dit moment in de belangstelling staan, maar niet per se die van jou.)

Daar kun je een pagina toevoegen, je kunt uiteraard ook verouderde informatie weghalen, en je kunt de reacties lezen. Dat is het leuke van de blogs, je geeft je mening ergens over en voor je het weet kun je een discussie op gang brengen. Klik op 'een blog toevoegen' om er zelf een te maken. Een Blog heeft een titel, een tekstblok en ook hier kun je aangeven wie het allemaal mogen zien.

Binnen het tekstblok heb je de ruimte voor een heleboel zaken, zoals met de krabbels. Je kunt smileys toevoegen, je kunt ook 'gadgets' toevoegen, door het ingeven van code, waarover straks meer. Ten slotte kun je ook je blog in een Hyves plaatsen, dus een netwerk of groep waar je een relatie mee hebt. Je kunt zaken niet plaatsen in een groep waar je geen lid van bent.

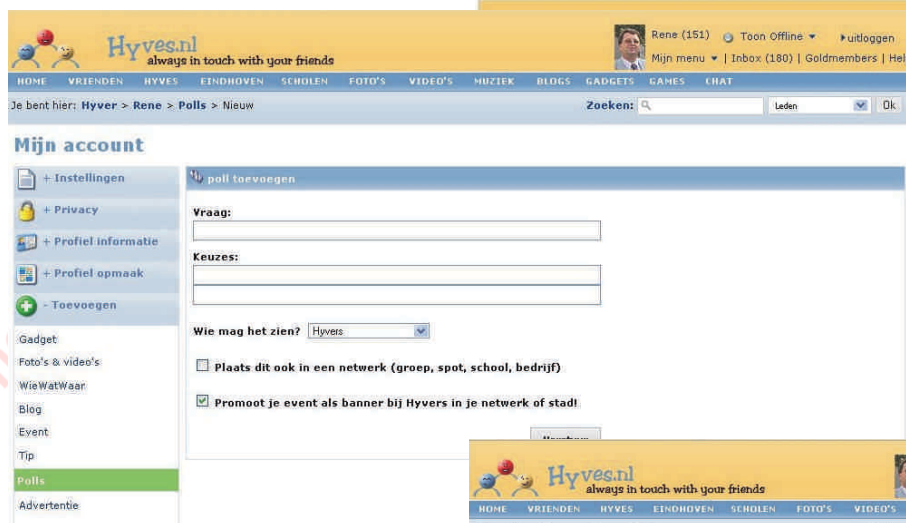

Polls

De Hyves-pagina heeft diverse balkjes. In de balk net boven de profielfoto, waar het begint met 'overzicht', staat ook een knopje 'Polls'.

Als je daarop klikt, krijg je een scherm zoals hiernaast.

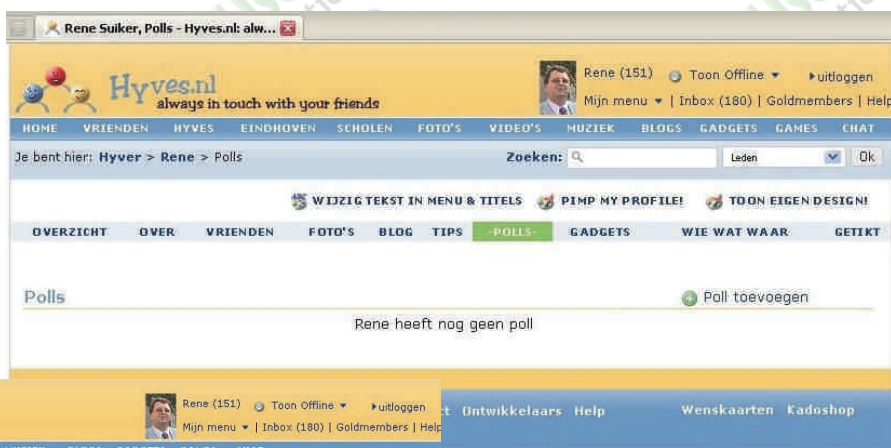
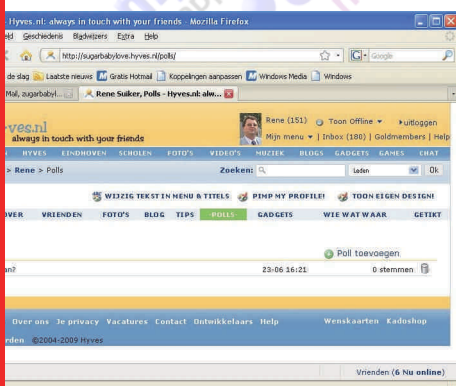
Je ziet daar weer een knopje 'Poll toevoegen'. Als je daarop klikt, kun je een poll (enquête) aanmaken. Klik erop en het volgende scherm wordt getoond:

De oplettende lezer ziet links trouwens nog een paar interessante opties staan, waar we mogelijk in een vervolg nog eens op terugkomen. Nu blijven we even bij de polls.

Je kunt bij Vraag een willekeurige vraag invullen. Bij keuzes kun je regel voor regel mogelijke antwoorden opgeven. Als je aan twee regels niet genoeg hebt, komen er vanzelf regels bij. Je kunt opgeven wie de poll mogen zien, bijvoorbeeld alle Hyvers (iedereen met een account by Hyves), echt iedereen (ook zonder account), je vriendenkring, of de uitgebreidere vriendenkring, dus je vrienden en de vrienden van je vrienden.

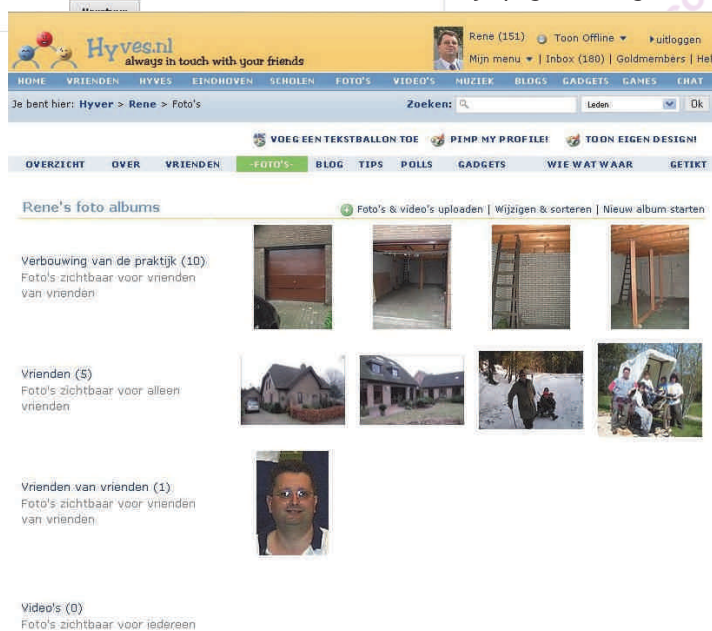
Bij het 'versturen' komt de poll default boven je 'Hyves', de clubjes waar je lid van bent en onder je eventueel ontvangen 'tikken'. Je kunt er voor kiezen om je poll ergens anders aan te maken, bijvoorbeeld in één van je Hyves. Na verloop van tijd kun je een poll ook weer weghalen door op de prullenbak te klikken op je overzichtspagina:

Gadgets

In het kader van 'spreek je moers taal' hebben we ook nog de gadgets. Gadgets kennen we intussen al, dat zijn de zaken die onze voorzitter af en toe cadeau doet aan deze of gene die iets voor de vereniging betekent. Het zijn in feite gewoon leuke technische speeltjes. Zo ook in Hyves.

Een gadget is een aandachtstrekker op je pagina. Gadgets kun je uiteraard

Foto's

Hier begonnen we zo'n beetje mee, met de vakantiefoto's in gedachten. Op dezelfde balk (die behoort bij het profiel, de bovenste balk hoort bij Hyves als geheel) kun je op 'foto's' klikken. Je krijgt dan de fotopagina. Hier kun je albums aanmaken en losse foto's plaatsen.

Je kunt hier diverse albums aanmaken, bijvoorbeeld een voor je vakantie. Daarbinnen kun je dan de foto's opslaan. Je kunt per album bepalen wie het mag zien, dus je kunt albums hebben die voor iedereen open staan en ook een paar besloten albums. Als je een album selecteert, dan kun je er foto's in plaatsen.

zelf verzinnen, maar je kunt zo ook ergens anders 'lenen'. Daar is zelfs in voorzien: als je bij iemand een leuke gadget ziet, dan kun je met een simpele druk op de knop 'voeg toe aan mijn profiel' de gadget ook op jouw pagina zetten.

Een beroemde vorm van gadget is de YouTube-film. De site van YouTube (www.youtube.com) toont heel veel filmpjes. Heb je een leuke gevonden voor je Hyves-pagina, dan zie je naast het filmpje altijd een hyperlink en daaronder een blokje 'code'. Deze code kopieer je (ctrl-c), daarna plak je 'm in de coderegel van je Gadget-pagina:

Ook hier kun je weer kiezen wie het mag zien, of iemand anders 'm naar zijn pagina mag kopiëren (houd je meestal toch niet tegen, het gaat er

meer om hoe makkelijk je het iemand wilt maken). Overigens is het soms zo, dat filmpjes bij YouTube ook weer verwijderd worden, soms gewoon om plaats te maken, soms ook omdat een rechthebbende het met plaatsing niet eens is. Dan werkt de gadget op je pagina niet meer en kun je 'm maar beter verwijderen.

De gadgets staan in principe in omgekeerde volgorde van aanmaken op je pagina, maar je kunt gadgets ook een hogere prioriteit geven: dan blijven ze bovenaan staan. Een goed voorbeeld hiervan is de gadget 'Amber Alert'. Als CompUsers zijn we geen politieke vereniging, we doen niet aan stemadviezen, maar Amber Alert is een nobel idee om ontvoerde kinderen snel op te sporen en ik raad iedereen aan daaraan mee te werken.

Pimpen

Pimpen is een verzamelnaam voor allerhande activiteiten om je pagina mooier te maken. Daarvan hebben we er nu een aantal laten zien. Omwille van de ruimte houden we er nu even mee op.

Tot slot

Nog wat links:

<http://www.youtube.com>

<http://www.krabbelplaatjes.com> voor plaatjes/gadgets

<http://hyves.startpagina.nl> spreekt voor zich.

Uiteraard hebben we nog lang niet alle opties doorlopen. Ik merk het wel als er nog meer uitleg nodig is. Misschien voelen mensen zich geroepen om te reageren, wees niet bevreesd, ik bijt niet, ben alleen nog wel eens heel traag met reageren; het is maar dat je het weet.

Tot Hyves!

Samen delen internetaansluiting is FON

FON is een Spaans bedrijf dat bezig is een wereldspannend draadloos netwerk van internetaansluitingen te laten ontstaan met medewerking van bezitters van een eigen draadloos netwerk.

De deelnemers stellen hun bestaande (breedbandige) internetaansluiting gratis of tegen betaling ter beschikking aan anderen. Gratis aan deelnemers (Linus) en tegen betaling aan derden die zelf geen FONera hebben (Alien). Om een Linus te worden heb je een FON-router nodig. De FON-router kan ook gebruikt worden voor een draadloos privé-WiFi-netwerk.

Een FON-router wordt aangesloten op een bestaande internetaansluiting en verbindt deze draadloos via twee SSID-namen, één als privé- en één als open netwerk.

John van der Laak

Het privégedeelte wordt gecodeerd (beveiligd) aangeboden. Voor het openbare FON-gedeelte van de aansluiting moet apart ingelogd worden. Je kan zelf bepalen hoeveel van de bandbreedte via het openbare gedeelte gebruikt kan worden.

Degenen die via het openbaar gedeelte van de aansluiting gebruik maken, dienen zich binnen 15 minuten bij FON aan te melden als Linus. Aliens kunnen, indien dit door de Linus wordt toegestaan, toegang verkrijgen door middel van betaling waarmee de on-line tijd wordt verrekend. Een Linus ontvangt hiervoor 40% van het bedrag dat de Alien besteedt en die wordt dan een Bill genoemd.

Door samenwerking met providers en andere aanbieders van internetdiensten is het aanbod van de diensten die via FON worden aangeboden uitgebreid. Zo kun-

nen de locaties van de FONero's op Google Maps worden aangegeven en als Points of Interest-bestanden in diverse formaten aan routeplanners worden toegevoegd.

Ook is er een samenwerking met Skype aangegaan, waardoor er met draadloze Skype-telefoons via FON getelefoneerd kan worden.

Het lidmaatschap van FON maakt het u mogelijk ook elders van uw internetverbinding gebruik te maken zonder hoge kosten te hoeven maken of afhankelijk te zijn van een eventuele overeenkomst die uw provider heeft afgesloten met een aanbieder van internet in het land waar u verblijft.

Ben je geïnteresseerd in deelname aan het FONera-netwerk en wil je meer informatie? Kijk dan op de website: <http://maps.fon.com/> Daar kun je, door op de kaart te klikken op het gebied waarnaar je interesse uitgaat, zien wie je al zijn voorgedaan en Fonero zijn geworden. Op 23 februari waren dat er al 1.232.656.

● Netbooks: ideaal voor onderweg ●

Henk van Andel

Het begon met de Eee van Asus. Een 9 inch schermpje, geen harddisk, Linux-besturingssysteem en een gewicht van minder dan een kilogram voor een betaalbare prijs. En door het grote succes gingen ook andere fabrikanten mee doen. Inmiddels is de 'standaard' een 10 inch schermpje, een Intel Atom processor van 1.6 Ghz, 1 GB RAM, 160 GB harddisk, het door Microsoft snel weer van stal gehaalde Windows XP en een gewicht van 1,2 kg.

Geschikt voor alles?

Voor een prijs rond de € 400 heb een goed bruikbaar computertje. Programma's die heel veel rekentuig nodig hebben, moet je er niet op toepassen. Zoals grote programma's voor beeldbewerking en videobewerking. Programma's die een groot beeldscherm nodig hebben zijn ook minder geschikt voor een netbook.

Waar ligt de grens? Zelf gebruik ik al zo'n 10 maanden een netbook voor onderweg. En ik reis veel. De Desk Top Publishing eindfase van de vorige SoftwareBus werd op mijn netbookje uitgevoerd. Dat is een vrij zware grafische toepassing. Maar het bleek goed te doen! Misschien wordt op rekenkracht bespaard door het kleine schermpje. Twee pagina's naast elkaar op een 10 inch schermpje op 50% van de werkelijkheid maken je niet echt vrolijk. Maar het kleine netbookje onder XP bleek verder vloeiender te werken dan mijn grote laptop met dual core processor, 4 GB RAM en Vista.

En netbook bleek voor mij voor onderweg een prima oplossing. Een beetje tekstverwerking, een beetje spreadsheet, e-mailen en surfen gaat prima op het kleine scherm. Dat weegt ruimschoots op tegen een besparing van enkele kilo's op het gewicht. Bovendien is een netbook minder gevoelig voor schade aan het beeldscherm. Wat dat betekenen kan heb ik ooit ook ervaren

De laptops werden steeds groter en krachtiger. Ze worden steeds meer gekocht in plaats van een desktop. Maar het oorspronkelijke doel van een 'computer voor onderweg' werd daarmee voorbijgestreefd. En zoals altijd komt er op elke actie een reactie: de netbooks.

met een 15 inch laptop waarvan het beeldscherm onderweg kapot ging door het buigen en barsten.

Belangrijk te vermelden is, dat een netbook geen CD/DVD-drive heeft. Maar och, met de goedkope USB-sticks van grote capaciteit is dat best overkomelijk. Er zijn trouwens wel lichtgewicht optische drives in de handel. Die worden gevoerd uit de USB-aansluiting. Maar ze zijn niet echt goedkoop.

noeg alle zakenhotels. Hetzij tegen aanzienlijke bedragen per uur, zoals gebruikelijk in West-Europa. In Centraal-Europa is het meestal gratis. Ook in Turkije bleek het hotel een uitstekend WLAN te hebben, maar door een beperkt bereik alleen in de lobby bruikbaar.

Beveiliging en toegang WLAN

Nog iets over de beveiliging van het WLAN. De 'hotspots' zijn bijna altijd

En op vakantie?

Er zijn veel misverstanden over het doel van mijn vele reizen. Ik ben eraan gewend geraakt dat mij een prettige vakantie wordt toegewenst, maar het reisdoel is bijna altijd zakelijk.

Maar ik heb ook vakantie-ervaring met mijn netbook. Dit voorjaar gingen we als opa en oma met de kinderen en kleinkinderen op vakantie naar Turkije. Een computer meenemen is dan uit den boze Maar de kleinkinderen brachten uitkomst. Die waren gewend om hun MP3 speler op te laden aan de USB-poort van de pc. Of opa alsjeblief zijn netbook mee wilde nemen!

Een netbook is reuze handig, vooral als gebruik gemaakt kan worden van WLAN. En dat kan tegenwoordig in nage-

onbeveiligd. De gegevens gaan dus in klare taal door de lucht, iedereen zou mee kunnen luisteren. Houd daar rekening mee. Overigens gaan thuis de gegevens ook onbeveiligd over je ADSL-kabeltje. Afluisteren is daar echter moeilijk, tenzij iemand toegang heeft tot de bedrading. De overheid laat op deze wijze in de schakelcentra een aantal gegevens vastleggen, want je weet na 9/11 nooit of ergens een terrorist rondzwerft.

Wil je niet dat je gegevensverkeer kan worden afgeluisterd? Gebruik dan een VPN-verbinding, al dan niet via een openbare proxy. Bijvoorbeeld het (met wat beperkingen) gratis Hotspot Shield.

In West-Europa zijn de commerciële 'hotspots' ook onbeveiligd, ook die van KPN en T-Mobile. Dat levert spannende

verhalen op over 'wardriving' en open WLAN's. Maar de commerciële 'hotspots' zijn niet vrij toegankelijk. Uiteraard niet! Meestal moet je eerst je browser opstarten en een paar toverspreuken invoeren die je tegen betaling kunt bemachtigen.

Netbooks en Windows XP

Microsoft had Windows XP eigenlijk al niet meer in de winkel. Nieuwe systemen moesten Windows Vista gebruiken, zo was in Redmond besloten.

Nu is Windows Vista op krachtige systemen al niet vooruit te branden. Op een netbook loopt het helemaal niet, omdat de hardwarehonger van Vista groter is dan een netbook. Gezien het onverwachte succes van de netbooks met Linux kon Microsoft niet anders dan snel weer XP uit de kast halen. Windows XP is dus nog steeds te koop voor netbooks, zolang de hardware maar niet de door Microsoft bepaalde maxima overschrijdt. Waarmee Microsoft in feite het debacle van Vista erkent. Microsoft moet toch van Windows XP af, ook voor netbooks. Daarom komt er van Windows 7 een uitgekleurde versie, die alleen voor netbooks wordt geleverd.

Goed, Windows XP dus. En dat loopt prima op een netbook, zoals hierboven al werd aangegeven. Toch zijn er wel beperkingen. Vooral het beeldscherm met de voor netbooks gebruikelijke resolutie van 1024 x 600 pixels levert beperkingen op.

Je kunt hier vaak wel wat aan doen. Veel software heeft de mogelijkheid voor instellingen die het uitzicht tot het meest essentiële beperken. Een internetbrowser reageert op de F11-toets door het hoofdscherm in een soort vol beeldschermmodus over te laten gaan. Allerlei 'toolbars' enzovoort verdwijnen dan, en de (nagenoeg) volle beeldschermhoogte van 600 pixels is dan be-

schikbaar voor de internetpagina. En als je de adresbalk of een toolbar nodig hebt, druk je weer even op F11.

Ook ander programma's kunnen vaak op beeldschermhoogte besparen door instellingen. Jammer genoeg ontbreekt een functie zoals de F11-toets bij browsers. Maar in de regel kun je in het menu 'Beeld' of door rechts op een menu-bar te klikken allerlei linialen, menubalken en titelbalken (tijdelijk) laten verdwijnen. In Microsoft Office en OpenOffice kun je op de kleine pijltjes

naar beneden achteraan elke werkbalk klikken en deze instellen of laten verdwijnen. Onder Menu/Werkbalken kun je ze weer terug toveren.

Netbooks en Linux

Hier valt veel over te zeggen. En dat komt - het spijt me dat te moeten zeggen - omdat de gebruikelijke Linux-distributies niet 'netbook-vriendelijk' zijn. Kortom, er zijn problemen. Dat klinkt paradoxaal, want de eerste Eee netbooks hadden alleen maar Linux. Maar dat was een voor deze netbook aangepaste versie. Een probleem is vaak de schermgrootte, en wel de hoogte van 600 pixels. Als Linux een scherm 'ziet' van 1024 pixels breed, dan denkt het dat daar een schermhoogte van standaard ... of minimaal 700 pixels bij hoort (zoals veel 15,4 inch laptop schermen). Het

onderste deel van het scherm is dan niet zichtbaar. Lastig als daar nou net bedieningsknoppen zitten. Dat was mijn ervaring van vorig jaar met Ubuntu op een netbook.

Inmiddels is er wel het nodige veranderd. Er zijn heel veel speciale aanpassingen aan Linux distributies, gericht op de netbooks. De aanpassingen zijn vaak de afstemming op een beeldscherm van 1024 x 600 pixels, beperking van de omvang en aanwezigheid van drivers voor de hardware.

Linux installeren op een netbook

Hier kan heel veel over gezegd worden. Maar dat bewaren we voor een volgende keer. Hier toch wat informatie voor degenen die snel aan de slag willen met Linux in plaats van of naast Windows XP op hun netbook. Naast de problemen met het kleine scherm zijn er vaak ook problemen met de hardware. De Linux distro's bevatten vaak nog niet de nodige drivers van de hardware van deze spiksplinternieuwe dingen.

Inmiddels is Ubuntu 9.04 Remix uitgekomen. Dat is een Ubuntu 9.04, desktopversie, maar geheel aangepast voor de netbooks. Zowel het scherm van 1024x600 pixels als de nodige hardware drivers zijn aanwezig. Het werkt niet op alle netbooks, maar wel op een groot aantal merken en types.

Ubuntu 9.04 Remix kan op een USB-stick worden gezet. Daarmee kun je het 'live' booten op een netbook zonder permanente wijzigingen, of desgewenst ook permanent installeren in plaats van of naast Windows XP.

Op GigaHits 2009-03 (bij deze SoftwareBus) staat Ubuntu 9.04 Remix. Elders in de SoftwareBus vind je meer informatie hierover.

Het kan overigens nog anders. Portable Ubuntu werkt ook op een netbook, heb ik geconstateerd. Het is inderdaad 'portable' en werkt zelfs vanaf een USB-stick. Maar je kunt het ook op de harddisk zetten. Ook Portable Ubuntu staat op de GigaHits, zie verder elders in deze SoftwareBus.

● Vooruitkijken via de voorruit ●

Henk van Andel

De 'navigators' hebben de laatste jaren een grote ontwikkeling meegemaakt. Het begon met de PDA's (Personal Digital Assistants) met een GPS-ontvanger en navigatie-software. Bekend was bijvoorbeeld de Nederlandse TomTom. Maar inmiddels zijn de PDA's achterhaald en zijn er veel PNA's (Personal Navigation Assistants) op de markt.

Navigatiesoftware is steeds krachtiger geworden. Een 3D-smoel is al heel gewoon. Het nieuwe snufje van de laatste tijd is 3D-gebouwen die 'live' in de 3D-kaart worden geprojecteerd, zodat het gevoel van een straatbeeld ontstaat. Sterk in dit opzicht is het programma iGO 8, ook bekend als NavN-Go en toegepast in veel PNA's onder verschillende merken.

PNA's met een ingebouwde fotocamera zijn er al enige jaren. En die kunnen 'uiteraard' ook video opnemen. Nou ja, met de nodige beperkingen; het is geen volwaardige videocamera. Vergelijk het met de GSM-telefoon met foto/videocamera.

Wat is dan de volgende logische stap? Een videocamera in de achterkant van de PNA die door de voorruit het straatbeeld ziet en op het beeldscherm projecteert. Of andersom: de route-aanwijzingen worden in het straatbeeld geprojecteerd. Realistischer kan haast niet. Alsof iemand voor je de richtingpijlen op de straat heeft geschilderd.

De Blaupunkt Travel Pilot 500 is de eerste telg van dit geslacht. Het wordt 'true navigation' genoemd. Een 2 megapixel camera moet het werk doen. Het videobeeld is afhankelijk

van het opnamestandpunt en de aanwijzingen moeten hetzelfde perspectief hebben. Enig instelwerk is dus vereist! En reken er niet op dat de pijlen precies op de plek komen te staan waar ze zouden moeten staan, zo precies werkt GPS nu ook weer niet.

Aangezien het apparaat kan kijken, ziet en herkent het ook de snelheidsborden voor je. Die komen eerst groot in beeld en verdwijnen dan klein aan de rand van het beeld. In principe zou dat ook met andere verkeersborden moeten kunnen, maar zover is het nog niet.

Draagt het de aanduiding 'true navigation' met recht? Als je de videobeelden op de website van Blaupunkt bekijkt, dan ben je gelijk diep onder de indruk. Maar in de praktijk schijnt het toch wat tegen te vallen. De camera kan het straatbeeld tijdens het rijden niet goed bijhouden. Bovendien laten zijn ogen hem in de steek als het licht niet optimaal is.

Bij navigeren met kaarten heb je een overzicht van wat er komen gaat over een flinke afstand. Maar bij navigeren met de videocamera zie je beduidend minder. De camera kan immers niet om een hoek kijken.

Naast het videogedoe biedt deze PNA alles wat je op dit moment kunt wensen. De prijs is ca € 500 Voor zo'n € 100 extra krijg je model 700 en kun je er ook digitale TV op ontvangen (DVB-T), althans de ongecodeerde stations. Er zijn andere navigators voor beduidend minder geld. Blaupunkt heeft een wereldprimeur, dat moet en mag betaald worden. Houd het idee in de gaten, want dat is zo slecht niet!

Mag ik de volgende ontwikkelingsstap raden? Wat dacht je van een beeld van de navigator dat in real-time en real-live op de voorruit wordt geprojecteerd? Dan ben je in één klap van de beperkingen van een videocamera af.

En op een schermje kun je dan altijd nog wat verder vooruit kijken met kaartmateriaal. Nou ja, schermje, ook dat kan natuurlijk ergens op de voorruit geprojecteerd worden. Vooruit kijken via de voorruit.

GigaHits 2009-03

Henk van Andel

De zomer en de vakanties staan voor de deur. Velen zullen weinig tijd besteden aan hun computer-hobby. Maar de tijd tot de volgende SoftwareBus en GigaHits is lang (medio september komt de volgende) en er zijn ook velen die om wat voor reden dan ook thuis willen of moeten blijven.

Daarom deze keer weer een kingsize GigaHits. Er staan ruim 400 nieuwe programma's op. In een heel breed scala van toepassingen. Er is voor iedereen vast wel wat bij.

Deze grote hoeveelheid programma's wordt beschreven in previews die in een overzichtelijk menu worden gepresenteerd. Hier kun je rustig doorheen bladeren en een keuze maken. De programma's zijn alle van de laatste maanden. Maar toch kan het voorkomen dat er inmiddels een nieuwere versie is. Of misschien wil je meer informatie over een programma. Daarom bevatten de previews ook een link naar de webpagina van de maker.

De GigaHits 2009-03 is een volle dual layer DVD-ROM met een capaciteit van 8,5 gigabyte. Hiervan wordt zo'n 5,5 gigabyte in beslag genomen door de ruim 400 nieuwe programma's. De overige 3 gigabytes bevatten drie soorten Ubuntu Linux: de nieuwste Ubuntu 9.04 Desktop CD-ROM versie (bootable vanaf de GigaHits), de Ubuntu Netbook Remix 9.04 en de laatste Portable Ubuntu, die je kunt opstarten en gebruiken onder Windows, zelfs onderweg vanaf een USB-stick.

Gevraagd Gevraagd Gevraagd

Om ook in de toekomst de GigaHits uit te kunnen brengen, zoekt hcc!CompUsers nog enkele vrijwilligers:

- **Coördinator**

Wil jij het GigaHits-team coördineren en stimuleren? Enige kennis van software in-het-algemeen en van HTML (in verband met het menu) kan daarbij helpen. Maar het gaat vooral om het samenwerken in teamverband.

- **Software Scouts**

Het zoeken naar nieuwe en interessante software is een boeiende taak. Dat kan heel goed voor een bepaald deelgebied, bijvoorbeeld Windows, Linux, Audio en Muziek, etc.

- **Previewers**

Het previewen gebeurt in een stramen, zodat het automatisch in de menustructuur kan worden opgenomen. Toch hebben de previewers veel vrijheid om hun eigen creativiteit erop los te laten.

Bovenstaande 'klusjes' kun je in principe geheel thuis uitvoeren. Nagenoeg alles gaat per internet. De hoeveelheid werk die je 'aanneemt' heb je zelf in de hand, want vele kleintjes maken één grote.

Interesse? Vraag eens informatie aan DiscTeam@CompUsers.nl. Doe er liefst je telefoonnummer bij.

Ubuntu Time !!!

Hans Luning en Henk van Andel

Ubuntu mag zich nog steeds de kampioen noemen als het om populariteit van een Linux-distributie gaat. Reden voor CompUsers om aan deze mooie 'distro' ruime aandacht te besteden.

Van Ubuntu komt halfjaarlijks een nieuwe versie uit. Het versienummer is afgeleid van het jaartal en de maand waarin die wordt uitgebracht. Dat is altijd in april en oktober. De snelle rekenaars weten dus nu al dat de laatste versie 9.04 is. Ubuntu komt dan uit in heel veel talen tegelijk. Microsoft kan hier een voorbeeld aan nemen. Eind juni 2009 was Vista SP2 nog slechts in vijf talen verkrijgbaar. Windows 7 zal eerst ook in vijf talen uitkomen, de andere talen volgen later.

Hans Luning van het CompUsers Platform Linux heeft de volgende drie Ubuntu versies voor GigaHits 2009-03 uitgezocht:

De 'normale' CD-ROM Ubuntu 9.04 Desktop (bootable - Live en Installable)
De hierop gebaseerde Ubuntu Netbook Remix
Portable Ubuntu (8.04)

Alle drie vervullen ze een speciale functie. Gezien deze overweldigende hoeveelheid Ubuntu-smaken is enige toelichting wenselijk.

Ubuntu 9.04 Desktop Edition (Jaunty Jackalope)

Van Ubuntu komen telkens de Desktop Edition en de Server Edition uit. De makers achter Ubuntu Canonical garanderen 18 maanden support. Om de twee jaar komt er een LTS versie (Long Term Support) uit met gegarandeerd 3 jaar support voor desktops en 5 jaar voor servers. En dat allemaal gratis.

De Desktop Edition is heel geschikt voor

laptops en desktop computers. De CD kan live opgestart worden om kennis te maken met Ubuntu zonder blijvende veranderingen aan je systeem. Vanuit de opgestarte live-situatie kun je met één klik Ubuntu permanent installeren. Zorg in dat geval eerst voor een reservekopie van je belangrijke gegevens, want als het fout gaat kun je gegevens kwijt raken.

De Ubuntu-CD bevat ook Wubi.exe. Hiermee installeer je Ubuntu onder Windows in het bestandssysteem van Windows. Ubuntu krijgt dan een (groot) bestand toegewezen als werkgebied. Dit is een gemakkelijke en relatief veilige manier om Ubuntu te installeren, maar als je het maximum aan snelheid eruit wilt halen kun je beter Ubuntu op eigen partities en bootable op je computer installeren.

De Desktop Edition heeft een grafische interface en is gericht op de eindgebruiker.

Een 'normale' gebruiker zal deze grafische interface zelden of nooit verlaten. Het gebruik van Ubuntu Linux is daardoor erg gemakkelijk. En zo willen we het tegenwoordig ook! De Server Edition heeft geen grafische interface. Die moet je dus gebruiken met commando's vanuit een terminal window. Dat kun je beter overlaten aan de Linux 'techies'.

De Desktop Edition is meestal een CD-ROM, maar er is ook een uitgebreidere DVD-ROM-versie verkrijgbaar. Op GigaHits 2009-03 hebben we in verband met de beschikbare ruimte de CD-ROM versie opgenomen. Bootable. Met de GigaHits kun je dus, wat Ubuntu 9.04 betreft, alle kanten op: opstarten als 'live distributie' en desgewenst vervolgens installeren, of installeren met behulp van Wubi.

Er zijn overigens nog meer varianten van Ubuntu, waarvan Kubuntu (KDE desktop in plaats van Gnome) en Edubuntu (educatief) de bekendste zijn.

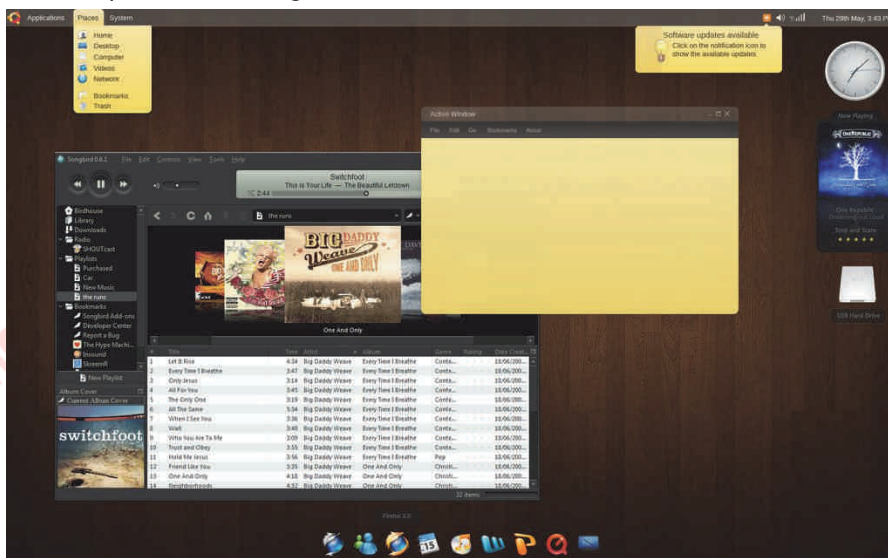

Ubuntu Netbook Remix

In verband met vooral de kleine schermpjes van netbooks met afwijkende 1024x600 verhouding en in verband met vaak nog ontbrekende drivers voor de nieuwste hardwarecomponenten, geven de gewone desktopversies van Linux vaak problemen op netbooks.

Voor netbooks zijn een aantal aangepaste versies van Linux-distributies verschenen; en een aantal is gebaseerd op Ubuntu. Ook Canonical zelf heeft in deze richting ontwikkelingswerk verricht onder de aanduiding 'remix'. Voor versie 9.04 is die gelijktijdig met de desktop-versie uitgekomen. Het is een voor netbooks aangepaste en aangevulde Ubuntu-distributie.

Ubuntu Netbook Remix 9.04 is heel geschikt. Het is getest en goed bevonden

voor de meeste gangbare netbooks op de markt. Op de site van Ubuntu is een overzicht van de compatibele netbooks opgenomen.

Mijn Medion Akoya 1210 (gelijk aan de MSI Wind 100) staat ook op de lijst van geteste en goed bevonden netbooks. Ik heb het als live distro opgestart en het bleek allemaal prima te werken. Nou ja, bijna allemaal. WLAN werkt ook prima, maar niet met de WPA2-beveiliging. Er schijnt een probleem te zitten in de nieuwe drivers van de fabrikant van het WLAN-module. Er zijn 'workarounds', maar het voert te ver om die hier uit de doeken te doen.

Ubuntu Netbook Edition komt als een .IMG-bestand. Dat is een soort ISO-bestand. Het moet niet op een CD-R gebrand worden. Met een speciaal programma wordt het op een USB-stick of een flashgeheugenkaartje gezet. Daarmee kun je je netbook opstarten. Het .IMG-bestand en het programma om dit op een USB-stick of geheugenkaartje te zetten vind je op GigaHits 2009-03.

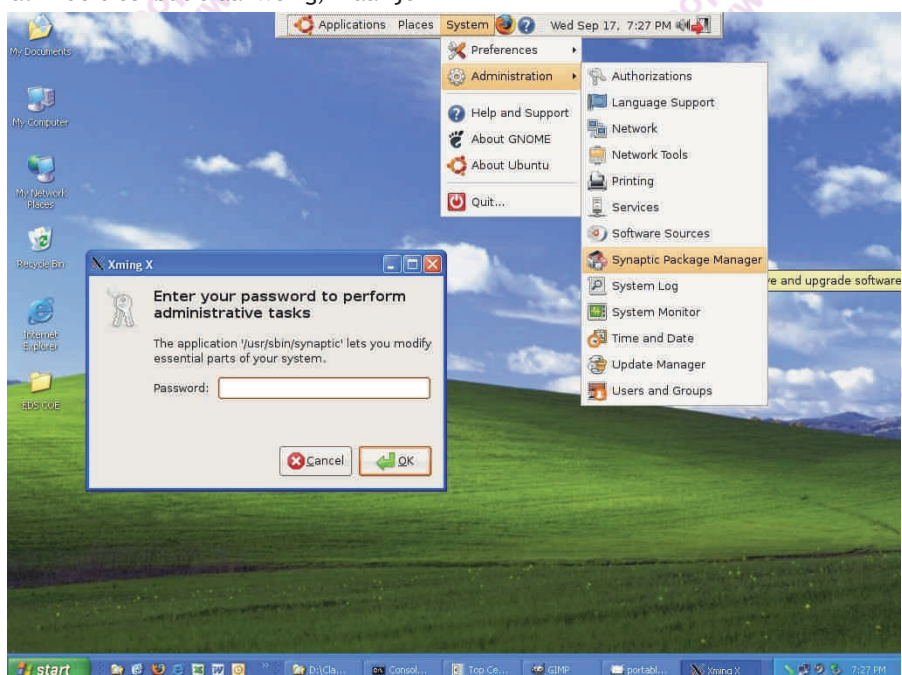

Portable Ubuntu

Wowwwwww. Het is nu ook mogelijk om Ubuntu vanuit Windows op te starten als 'portable' programma. Er wordt dus niets gewijzigd aan je Windows-registry. Portable Ubuntu is daardoor erg veilig, maar je kunt wel bestanden op je harddisk zetten/wijzigen/verwijderen. Enige behoudzaamheid is hier dus op zijn plaats.

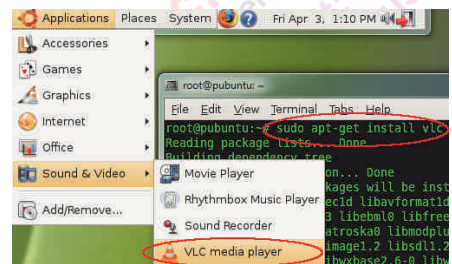
Wat is het verschil tussen 'live' en 'portable'? Een 'live' versie start in de regel vanaf een CD-ROM. Je kunt geen gegevens wegschrijven. Elke keer als je een 'live' Ubuntu opstart begin je dus weer van voren af aan. Portable Ubuntu kan wel gegevens wegschrijven. Dat kan ook op de USB-stick of het geheugenkaartje waarmee het werd opgestart.

Het voordeel is dus wel duidelijk: je zet je eigen Linux 'computer' op een USB-stick, compleet met de benodigde programma's. De meeste programma's zijn al in de distributie aanwezig, maar je

kunt uitbreiden. Ook de gegevens kun je op de USB-stick zetten. Je loopt dus rond met een 10 grams USB-stick met een besturingssysteem en al je gegevens. In een internetcafé, of met de laptop/pc van je buurman, kun je je e-mail ophalen en opslaan op je USB-stick. Daarna neem je je USB-stick weer mee en er blijft niets achter bij het gastsysteem.

Op het gastsysteem verschijnt niet de vertrouwde bruine (Gnome) desktop van Ubuntu. Er komt alleen een venstertje zo groot als een 'regel', van waaruit je programma's kunt opstarten. De programma's openen dan een venster, net als onder Windows. Op dat moment kunnen dus Windows- en Linux-programma's vredig naast elkaar samenleven op het zelfde scherm. En dat allemaal door Ubuntu vanuit Windows op te starten, dus geen installatiegedoe en risico's.

Op GigaHits 2009-03 is de complete Portable Linux opgenomen. De laatste versie is 8.04. Je moet het geheel naar een USB-stick of geheugenkaartje kopiëren en vanuit een commandvenster 'run_portable_ubuntu.bat' opstarten. Onder Vista en Windows 7 zijn administratierechten vereist. Tijdens het opstarten kan een aantal veiligheidsvragen komen; je moet dan Portable Ubuntu toestaan om verder te gaan.

● Installeer Windows 7 RC nu gratis! ●

Henk van Andel

Windows XP is na Service Pack 3 volwassen. Windows Vista is een flop. Traag, systeemhongerig en vol eigenaardigheden die de gebruikers Microsoft niet in dank afnemen. De opvolger Windows 7 wordt daarom door Microsoft versneld klaargestoomd en uitgebracht. Eerst zou het begin 2010 worden. Nu is aangekondigd dat Windows 7 op 22 oktober 2009 verkrijgbaar is.

Ook last van Vista? En je kunt niet zolang wachten? Lees dan verder.

Ontwikkeling van Windows 7

De ontwikkeling van een nieuwe versie van Windows vergt jaren. Als er een nieuwe versie uitkomt, wordt er achter de schermen al gewerkt aan de opvolger daarvan.

De opvolger van Windows Vista had eerder als codenamen Windows Blackcomb en Windows Vienna. In juni 2008 werd bekend dat de interne naam Windows 7 werd genoemd. In oktober 2008 kondigde Microsoft aan dat de officiële naam eveneens Windows 7 zou zijn.

What's in a name. Als je aan Windows 7 vraagt welke Windowsversie het is, dan luidt het antwoord 6.1. Versie 6.0 is Vista, de basis voor Windows 7. De makers hebben het niet aangedurfd om de interne benaming ook een punt op te hangen, omdat dit incompatibiliteit met software zou kunnen veroorzaken.

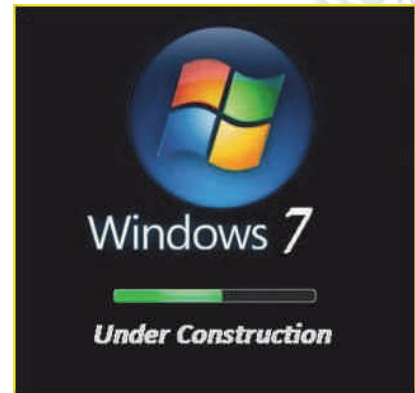
De ontwikkeling van Windows 7 begon in 2007. Allerlei 'alpha' versies, aan-

geduid met de benaming 'build' en een nummer. Dat slaat op de dagelijkse (nachtelijke) compilatie van de source code, die met nummers wordt aangeduid.

De eerste bèta-versie verscheen officieel op 9 januari met de aanduiding 'build 6.1.7000.0'. In het schemerige downloadcircuit wierp deze zijn schaduw al vooruit. Zoals altijd; de vooraf-versies van Windows zijn altijd wel ergens op te duikelen. De eerste 'Release Candidate' - RC1 - verscheen in mei met versienummer 6.1.7100.0. Deze is voor iedereen gratis te downloaden bij Microsoft.

Inmidders is RC1 opgevolgd door een aantal pre-RTM's (Release To Manufacture). Deze worden niet door Microsoft verspreid. Je kunt dus alleen de 'verouderde' RC1 downloaden. Maar net zoals altijd, zijn ook de pre-RTM's uitgelekt en in de schemerige downloadhoekjes te bemachtigen.

De 'code freeze' is gepland voor midden juli. Tot die tijd heeft Microsoft een

'feedback' programma en kan iedereen opmerkingen of suggesties te berde brengen. Na die tijd brengt Microsoft geen wijzigingen meer aan en wordt er gewerkt aan de productie van de Windows 7-pakketten die in de winkel zullen liggen.

Wat is nieuw in Windows 7?

Natuurlijk verpakt de marketingmachine van Microsoft deels oude wijn in nieuwe zakken. Maar er is ook naar de gebruikers geluisterd. De meest kwalijke eigenaardigheden van Vista zijn eruit gehaald. Windows 7 wordt zoals Windows Vista had moeten zijn, zeggen criticasters.

Microsoft maakt ook al de nodige reclame voor Windows 7 op zijn site: www.microsoft.com/windows/windows-7/.

• Sneller en eenvoudiger

Daar is in onvervalst Amerikaans-Engels te vernemen wat de verbeteringen en vernieuwingen zijn. Hoofdthema is: we hebben geluisterd naar de gebruikers en begrepen dat het eenvoudiger en sneller moet. Minder wachten, minder clicks, minder ingewikkeld. Met minder overbodig spul.

Maar er zijn ook honderden verbeteringen. Waarvan een aantal redelijk fundamenteel zijn. Ook deze worden op bovengenoemde site aangekondigd. En in deze tijd gebeurt dat in de vorm van korte video's. Hieronder een beknopte

Concurrenten van Windows 7

Microsoft mag dan volgens Neelie Smit Kroes een (te) sterke marktpositie hebben, maar er liggen wel degelijk concurrente op de loer.

Linux: is erin vele smaken, er komen vaak nieuwe versies uit en het is gratis. Linux is vaak vooruitstrevender dan Windows. Het is ook helemaal grafisch georiënteerd, het gebruiksgemak is nagenoeg gelijk aan Windows. Een nadeel is soms problemen met drivers voor nieuwe hardware. Er is heel veel software voor Linux, maar vooral voor professionele toepassingen heeft Windows een grote voorsprong op dit punt.

MacOS X: Het besturingssysteem van Apple is duidelijk verder gevorderd dan Windows. Weliswaar is een Macintosh relatief duur, maar je krijgt danook heel goede en mooie hardware met een subliem besturingssysteem.

samenvatting van de nieuwigheden.

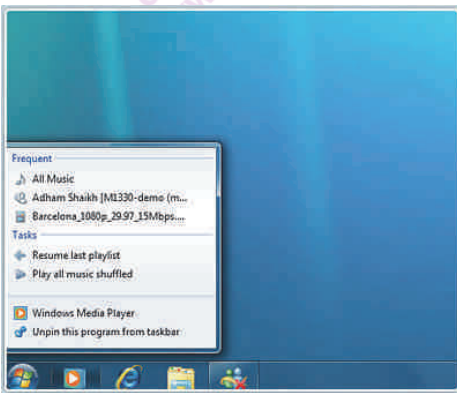
- **Verbeterde taakbalk en full-screen previews**

De taakbalk onderaan het scherm is verbeterd. De pictogrammen van de programma's zijn vergroot en je kunt ze verslepen naar de plaats die je wilt. Als je met de muis boven een pictogram komt, opent een miniatuur van het scherm van het programma. Als je boven de miniatuur komt, krijg je het volle scherm te zien.

- **Jump Lists**

Bij Windows 7 is de belangrijkste informatie altijd bij je in de buurt. Als je bijvoorbeeld op het Word pictogram op de taakbalk rechts klikt, krijg je de recent met Word bewerkte bestanden te zien. Je kunt ook zelf bestanden in de Jump List zetten. Of bijvoorbeeld bij Windows Media Player kunnen bestanden vooraf in de Jump List gezet worden, die je dan snel kunt afspelen. Bij Internet Explorer kunnen recente en vaak bekeken websites opgenomen worden.

- **Windows Search**

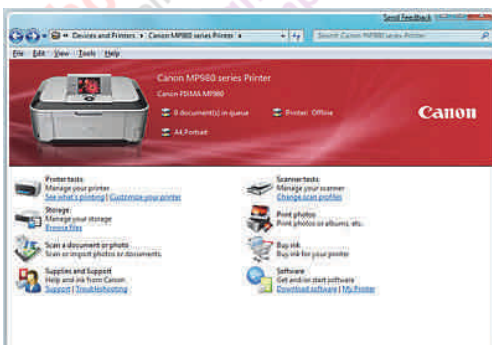

Volg je instinct als je iets zoekt op je pc. Zoals op internet (ahum ... zoals bij Google). Deze functie was al aanwezig in Vista en is in Windows 7 sterk verbeterd en sneller.

- **Verbeterd device management**

In Windows 7 vind je alle aangesloten randapparaten overzichtelijk bij elkaar. Met een plaatje van het apparaat. Als je erop klikt, kun je het apparaat 'beheren', zoals instellingen wijzigen. Met de nieuwe techniek 'Device Stage' gaat Windows 7 een stap verder. Hiermee kun je veelvoorkomende taken starten en uitvoeren, mits het apparaat compatibel is. De fabrikanten van de apparaten moeten hierbij ook een duit in het zakje doen.

- **View Available Network (VAN)**

Laatste nieuws: Windows 7 al in september?

Enkele uren voor het ter perse gaan van deze SoftwareBus verschenen nieuwe berichten over een nog snellere introductie van Windows 7. Via Rusland is een RTM-versie uitgelekt: Build 7270 (6.1.7260.0.win7_rtm.090612-2110). Dit is waarschijnlijk nog niet de finale Windows 7 versie, want er zwerven ook al versies met een hoger nummer rond. De finale RTM versie zou zijn vervroegd van medio juli naar 26 juni.

Steve Ballmer van Microsoft zou de introductie willen vervroegen, omdat Apple zijn nieuwe MacOS X Snow Leopard uit wil brengen vóór de geplande introductie van Windows 7.

De tot nu toe verschenen versies van Windows 7 hadden een vis midden op het wallpaper. Het uiteindelijke wallpaper zou er als volgt uit moeten gaan zien:

Ook het verbinden met een beschikbare netwerkverbinding moet vereenvoudigd zijn. Met slechts één klik maak je een verbinding, ook met WLAN, UTMS of een VPN-verbinding.

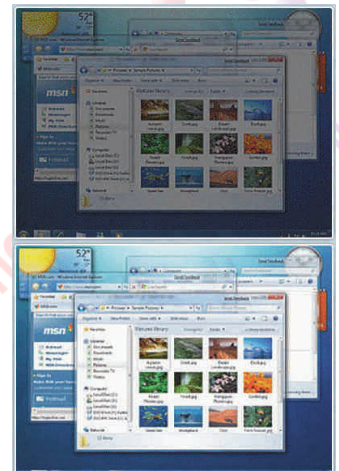
Sneller

Windows 7 is sneller in het gebruik. Opstarten, afsluiten, herstarten zijn sneller. Maar ook is de response van de p onder Windows 7 sneller. De gevoelde traagheid van Vista is weg en Windows 7 reageert weer net zo snel als XP.

- **Minder energieverbruik**

Vooral laptopgebruikers zullen hier voordeel bij hebben. De accu gaat langer mee. Door een heldere inval dimt Windows 7 de helderheid van het scherm als de PC een poosje niet is ge-

bruikt. Het afspelen van DVD's kost minder energie. En het gebruik van energie door

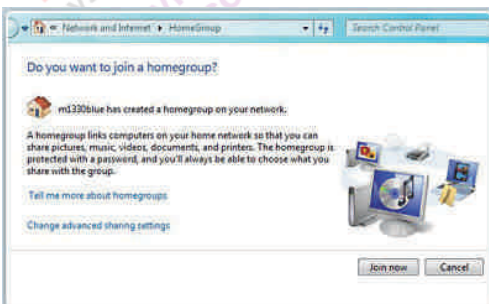

Features / Availability	Starter	Home Basic	Home Premium	Professional	Enterprise	Ultimate
	OEM	Emerging markets	Retail and OEM licensing		Volume licensing	Retail and OEM
32-bit and 64-bit versions	32-bit only	Both	Both	Both	Both	Both
Maximum physical memory (64-bit mode)	N/A	8 GB	16 GB	192 GB	192 GB	192 GB
Home Group (create and join)	Join only	Join only	Yes	Yes	Yes	Yes
Multiple monitors	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Fast user switching	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Desktop Wallpaper	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Desktop Window Manager	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Windows Mobility Center	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Windows Aero	No	Partial	Yes	Yes	Yes	Yes
Multi-Touch	No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
Premium Games Included	No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
Windows Media Center	No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
Windows Media Player	No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
Encrypting File System	No	No	No	Yes	Yes	Yes
Location Aware Printing	No	No	No	Yes	Yes	Yes
Remote Desktop	No	No	No	Yes	Yes	Yes
Presentation Mode	No	No	No	Yes	Yes	Yes
Windows Server domain	No	No	No	Yes	Yes	Yes
Windows XP Mode	No	No	No	Yes	Yes	Yes
AppLocker	No	No	No	No	Yes	Yes
BitLocker Drive Encryption	No	No	No	No	Yes	Yes
BranchCache Distributed Cache	No	No	No	No	Yes	Yes
DirectAccess	No	No	No	No	Yes	Yes
Subsystem for Unix-based Applications	No	No	No	No	Yes	Yes
Multilingual User Interface	No	No	No	No	Yes	Yes
Virtual Hard Disk	No	No	No	No	Yes	Yes

de CPU is verder geoptimaliseerd.

• HomeGroup

Dit moet het opzetten en configureren van een klein netwerk thuis vereenvoudigen. Veel doet Windows 7 zelf op de achtergrond als het wordt geïnstalleerd. Daarna is het delen van printers, bestan-

den, etc., erg eenvoudig.

• Minder hinderlijke vragen en popups

Voor Vista maakte de gebruikers doodziek van alle vragen waarop je moest reageren en de popups. Weet je het zeker? Weet je het heeeeeel zeker? In Windows 7 zijn de popups vervangen door een 'Action Center' waar je ook later naar kunt kijken.

• Meer TV, film, video, muziek en foto's

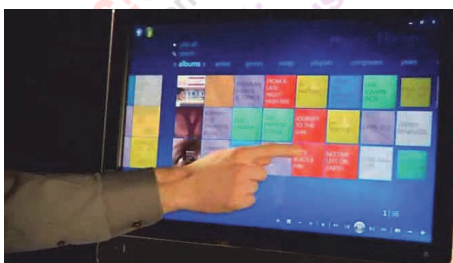
In een aantal edities van Windows 7 is Windows Media Center opgenomen. De functionaliteit hiervan is verbeterd en gemakkelijker dan voorheen. Je kunt gebruik maken van streaming media en afspelen waarheen je maar wilt. Ook vanaf de laptop onderweg kun je de films die thuis op de pc staan via internet afspelen.

• Windows Touch

Windows 7 heeft 'Fingerspitzengefühl'. Mits je een 'aanraakscherm' hebt, natuurlijk. In plaats van met de muis, kun je de pc (ook) bedienen met je vingers. Niet alleen aanraken, maar ook grafischere bedieningen zijn mogelijk.

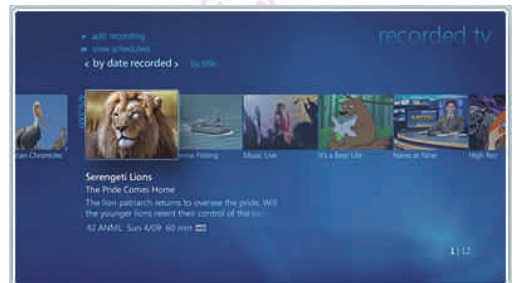
Bijvoorbeeld een plaatje op het scherm vergroten door twee vingers erop uit elkaar te bewegen. Of een plaatje roteren door een draaibeweging.

Kun je nog wachten op je eerste laptop met een 'multitouch' aanraakscherm?

• Veiligheid

Windows Vista is veilig. Maar dat resulteert in een uitermate hinderlijk gedrag. Niets kan en dan steeds die eeuwige popups en vragen die beantwoord moeten worden. Windows 7 gaat daar aanzienlijk gemakkelijker mee om. Sommigen vinden daarom dat Windows 7 niet veilig is. Hier heeft Microsoft duidelijk een keuze

gemaakt tussen uiterste veiligheid en gebruiksvriendelijkheid.

Aan de andere kant voegt Windows 7 ook weer een aantal extra veilige features toe. Zo kunnen naast harde schijven ook de bestanden op een USB-stick worden versleuteld. Microsoft noemt dit BitLocker-To-Go. Iemand die een USB-stick van een ander vindt, heeft dan dus niets aan de gegevens erop. Maar BitLocker is alleen aanwezig in de hogere versies van Windows 7. Nog een verbetering van de veiligheid.

Onder Windows 7 is er geen 'Autorun' voor externe beschrijfbare media zoals USB sticks en geheugenkaartjes. Hiermee is een belangrijke wijze van verspreiding van 'malware' de pas afgesneden.

VirtualPC en XP-compatibiliteit

Gebruikers van Windows 7 Professional en hoger kunnen VirtualPC 7 met een volledig gelicentieerde versie van Windows XP SP3 gratis downloaden.

Hierdoor garandeert Microsoft aan zakelijke gebruikers dat Windows 7 100% compatibel is met Windows XP. Heel veel zakelijke gebruikers hebben nog veel XP-programmatuur.

Bovendien kunnen deze XP-programma's met dezelfde Windows 7-pc worden uitgevoerd. Dit neemt een belangrijke drempel weg voor zakelijke gebruikers om over te stappen op Windows 7. Ook hier heeft Microsoft van het Vista-debacle geleerd.

Inmiddels lijkt er nog een variant aan te komen: de E-versie. Dat is een versie zonder de Internet Explorer 8. Hierover ligt Microsoft heftig in de clinch met Neelie Smit-Kroes van de Europese Unie.

Systeemeisen

De systeemeisen voor Windows 7 zijn vrijwel hetzelfde als die voor Windows Vista

wezig.

Houd er rekening mee dat je vanaf een pre-release van Windows 7 niet kunt upgraden naar een definitieve versie. Je moet dus een nieuwe installatie doen, waarbij de gegevens verloren gaan. Het is zelfs niet mogelijk om vanaf de Bêta naar RC1 te gaan. Nou ja, ook hiervoor zwerven op internet trucs rond.

Iedereen kan Windows 7 RC1 downloaden van de site www.microsoft.com/windows/windows-7/. Het is wel nodig eerst te registreren bij Microsoft. Ook dat kost niets meer dan wat tijd. Het downloaden van de 2,4 gigabyte DVD-image kost echter aanzienlijk tijd. Trek daar rustig vele uren voor uit. Want er zijn heel veel mensen die tegelijkertijd het ook proberen. Bij het downloaden stuurt Microsoft ook een product key, waarmee je je RC1 binnen 30 dagen na installatie moet activeren. Binnen deze 30 dagen loopt RC1 zonder activatie. Windows 7 RC1 kan tot 1 maart 2010

Versie

Windows 7 Starter

Windows 7 Home Basic

Windows 7 Home Premium

Windows 7 Professional

Windows 7 Enterprise

Windows 7 Ultimate

Kenmerken

De goedkope versie voor ontwikkelingsland en netbook. Voor het eerst kan de Starter editie meer dan 3 applicaties draaien.

Deze wordt waarschijnlijk alleen geleverd in een paar landen. Simpele versie voor thuisgebruik, de versie heeft een aantal beperkingen. (Geen Windows Aero; cd's kunnen enkel geschreven worden op 4x; maximaal vijf gebruikers hebben tegelijk toegang tot een Gedeelde Map, etc.)

Gevorderde versie voor thuisgebruik, met Windows Aero en HDTV-ondersteuning

Gelijk aan Windows 7 Home Premium, maar met meer functies. Deze versie is de vervanger van Windows Vista Business.

Ondersteuning voor meer talen en hij bevat BitLocker.

Deze versie bevat alle functies en mogelijkheden en er kunnen meer talen worden geïnstalleerd.

Windows versie is hiermee dus niet mogelijk! Dat wil zeggen dat de gegevens op de bestaande Windows-partitie worden overschreven. Zorg dus voor het veilig stellen van je bestaande gegevens! Of installeer Windows 7 RC1 op een andere pc, respectievelijk een andere partitie (multiboot).

Start de pc op met de zelfgemaakte install-DVD. De Install Windows-pagina verschijnt na enige tijd. Volg de instructies op en klik op 'Install now'. Na enige tijd komt de 'Get important updates for installation' pagina. Zorg dat de pc verbonden is met internet en laat deze updates binnen halen.

Voordat de eigenlijke installatie begint, kun je nog aangeven waar je Windows 7 RC1 wilt installeren als je de 'Custom' installatie kiest. Hier kun je een vrije partitie aangeven en een 'multiboot' configuratie creëren. Het is ook mogelijk om via 'Drive options (advanced)' diskruimte aan te passen of te maken. Nogmaals: LET OP! Zorg voor het veiligstellen van je gegevens voordat je hieraan begint.

Windows 7 Systeemeisen

	Aanbevolen eisen	Minimum eisen
CPU	1 GHz (zowel 32-bit als 64-bit)	1 GHz (32-bit)
RAM	1 GB	1 GB (2 GB voor 64-bit)
Grafische kaart	DirectX	DirectX
Grafisch geheugen	128 MB (voor Windows Aero)	32 MB (geen Windows Aero)
HDD	16 GB	16 GB (20 GB voor 64-bit)
Optische drive	DVD-ROM	DVD-ROM
Geluid	Audio output	Audio output

Installeer de gratis Windows 7 RC1

Microsoft wil dat we de ellende van Vista zo snel mogelijk vergeten. En zo snel mogelijk overstappen op Windows 7. Daarom is Microsoft genereus met het verspreiden van de RC1.

Velen hadden al Windows 7 Bêta geïnstalleerd en naar tevredenheid gebruikt. Inmiddels zijn er ook velen die RC1 in gebruik hebben en erg tevreden zijn. Ook de (beveiligings)updates verzorgt Microsoft. Maar uiteraard blijft er aan het installeren en gebruiken van vooraf-versies altijd een risico aan-

probleemloos gebruikt worden. Daarna zal de PC tot 1 juni 2010 elke twee uur plat gaan. Vooraf waarschuwt Microsoft hiervoor, zodat je tijdig een officiële versie kunt installeren. Na 1 juni 2010 zal RC1 niet meer werken. De RC1 is er overigens in vijf talen (Engels, Duits, Frans, Spaans en Japans). En in een 32- en 64-bits versie. Let wel op, de 64-bits versie stelt aanzienlijk hogere eisen aan de hardware. De Windows 7 RC1 image moet op een DVD gebrand worden. Daarna kun je een 'clean installation' doen; upgrade vanaf een bestaande

● Warhol-imitatie in PAINTSHOP PRO ●

Henk Rieke

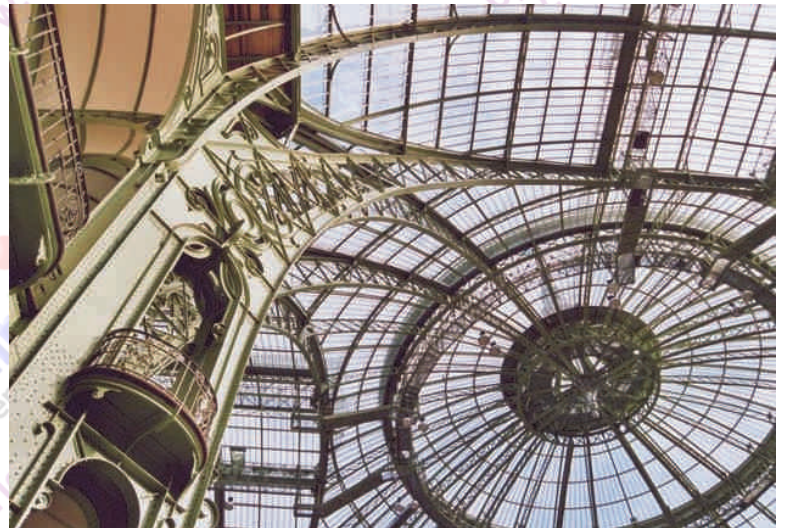
In het Grand Palais in Parijs is tot 12 juli een tentoonstelling van Andy Warhol , “Le Grand Monde d’Andy Warhol” te bezichtigen. Deze kunstwerken doen denken aan zeefdrukken. Andy Warhol nam een (pas)foto als basis voor zijn kunstwerken. Traci Pori schreef voor PaintShopPro een mooi script voor het maken van een imitatie-Warhol-afbeelding.

Een gedeelte van dit script wordt hieronder uitgeschreven. Het gebruik van maskers is voor dit type fotobewerking bruikbaar, met interessante effecten in het eindresultaat , en toch tamelijk moeilijk toe te passen.

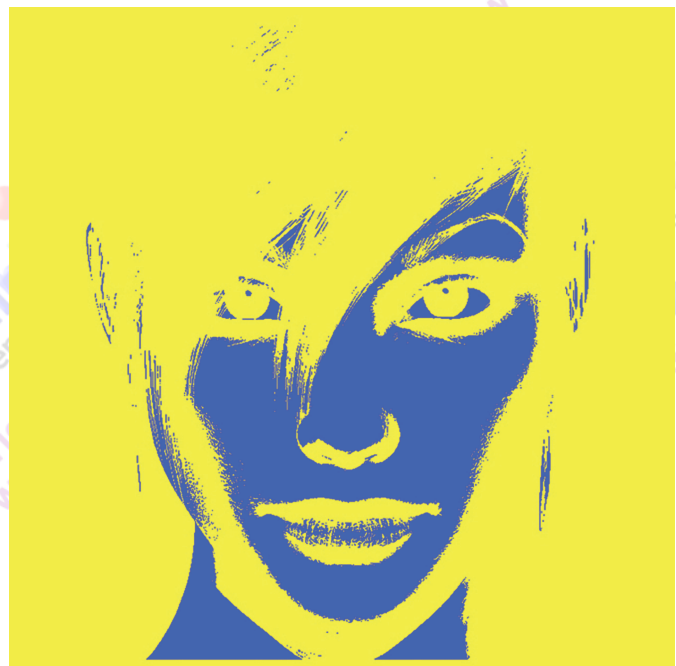
De bewerkingen zijn weer in PSP9 uitgevoerd, maar zijn ook in de navolgende edities toe te passen; voor PSP8 gelden andere opdrachten.

aan PSP 12 is een 30 dagen proef te downloaden op de site <http://www.corel.com>.

Voor een 'Warhol' wordt een portretfoto gebruikt.

Interieur Grand Palais te Parijs

Vragen? Henk Rieke wil je graag 'te woord staan'. Stuur een mail aan henkrieke@casema.nl.

Een gedeelte van dit script wordt hieronder uitgeschreven. Het gebruik van maskers is voor dit type fotobewerking bruikbaar, met interessante effecten in het eindresultaat, en toch tamelijk moeilijk toe te passen.

De bewerkingen zijn weer in PSP9 uitgevoerd, maar zijn ook in de navolgende edities toe te passen; voor PSP8 gelden andere opdrachten. Voor PSP 12 is een 30 dagen proef te downloaden op de site <http://www.corel.com>. Voor een 'Warhol' wordt een portretfoto gebruikt.

Protocol voor Warhol-imitatie

- Selecteer afbeelding, neem bijvoorbeeld een portretfoto waarin de kop groot afgebeeld wordt. Er is hier gebruik gemaakt van een avatar van Renderosity, www.renderosity.com

- Menu AANPASSEN < Helderheid en Contrast < Drempel (125, maar is experimenteel te wijzigen waardoor meer of minder zwart wordt uitgespaard) OK.

We gaan het masker maken:

- Menu LAGEN < Nieuwe maskerlaag < Uit afbeelding. OK.
- Masker toevoegen op basis van afbeelding. "Elke waarde niet gelijk aan 0". OK.

We hebben nu een transparant scherm met een witte vulling van een gezichtje.

- Gereedschap TOVERSTAF < Markeer het transparante deel van de afbeelding

Opslaan in alfakanaal :

- Menu LAGEN < Masker laden/opslaan < Masker opslaan in alfakanaal.

Er volgt een schermje met een naam, OPSLAAN.

We selecteren laag GROEP-Raster 1

- Scherm LAGEN < nieuwe rasterlaag, raster 2. OK
- Scherm LAGEN < GROEP-Raster 1, toets op de rechtermuisknop en selecteer in het rolmenu: VERWIJDEREN, JA. Het masker blijft als lopend lijntje zichtbaar.

- Menu BEWERKEN < Kopiëren.
- Menu BEWERKEN < Plakken als nieuwe afbeelding (Op het scherm is niets meer te zien).

- Selecteer Raster 1 (Er is geen ander).
- Selecteer in het scherm MATERIALEN een voorgrondkleur en een contrasterende achtergrondkleur (bijv. blauw en geel).

- Gereedschap VULLEN < gebruik kleur A als vulling. Het scherm vult zich geheel met de voorgrondkleur

- Menu LAGEN < Masker laden en opslaan < Masker laden uit alfakanaal (alle maskers weergeven). LADEN. Het scherm is nu gevuld met het masker in aangegeven kleur.

- Selecteer in SCHERM LAGEN laag raster 1.
- Scherm LAGEN < Nieuwe rasterlaag, raster 2. OK.
- Gereedschap VULLEN < gebruik kleur B als vulling. Het masker van de kop loopt vol met kleur B.
- Trek raster 2 onder raster 1.

Een tweekleurige "Warhol" moet het resultaat zijn.

- Menu LAGEN < Samenvoegen < Alle lagen samenvoegen.

Het resultaat via dit protocol is tweekleurig. In de volgende aflevering staat een protocol voor meerkleurige zeefdrukken, maar die gaan we op een andere manier maken.

Veel succes met Warhol!

Colofon

De SoftwareBus wordt uitgegeven door ProgrammaTheek BV. Het is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers, maar ook beschikbaar voor HCC-leden en niet-leden. Het verschijnt 6 keer per jaar. Elk nummer gaat vergezeld van de GigaHits, een DVD-ROM met speciaal geselecteerde software.

Abonnementen

Abonnementen kosten per jaar voor CompUsers- en HCC-leden € 15. Voor adressen buiten Nederland: € 21/jaar in de EU en € 27 voor alle andere landen. Voor niet-leden is de prijs € 9/jaar hoger.

Voor visueel gehandicapte abonnees is gratis een elektronische versie op verzoek beschikbaar die niet verder verspreid mag worden.

Losse nummers: € 5.

Abonneren en bestellingen bij voorkeur bij:
www.CompUsers.nl/eShop

Een abonnement wordt automatisch met een jaar verlengd, tenzij minimaal 3 maanden tevoren opgezegd bij abbonementen@CompUsers.nl.

De abonnementenadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Indien een abonnee inmiddels geen lid HCC of CompUsers is, geldt voor de verlenging de niet-leden prijs.

Betaling

Betaling liefst per automatische incasso. Bij een andere wijze van betaling wordt € 2,50 extra gerekend.

Postbankrek.nr.: 206202
IBAN: NL13 INGB 0000 206202
BIC: INGBNL2A

Adresmutaties

Voor HCC- en CompUsers-leden volstaat een adreswijziging bij ledenadministratie@hcc.nl of: HCC-ledenadministratie: Postbus 477 2900 AL Capelle a/d IJssel Tel.: 010 - 2646077 (werkdagen 09.00 - 17.00 uur)

Voor overigen:

Mail het oude en nieuwe adres aan:
Abbonementen@CompUsers.nl

Advertenties: Informeer bij de redactie

Redactie

René Suiker, hoofdredacteur
Rob de Waal Malefijt, eindredacteur

Mail aan: **Redactie@CompUsers.nl**

NB: er zijn nog vacatures bij de redactie. Interesse?

DTP

Frits Schagen
Harry van Mosseveld
Henk Heslinga
Rob de Waal Malefijt
Henk van Andel

Druk: Misset Senefelder - Doetinchem
Ontwerp opmaak: Okker Reclame - Veenendaal
Ontwerp omslag: FIR&E - Wageningen

De weg naar de open source desktop

Het perspectief van de eindgebruiker

Jan Stedehouder

Open source desktops, zowel Linux als BSD, zijn al in hoge mate gebruikersvriendelijk. De noodzaak om handelingen via de commandoregel uit te voeren is vrijwel verdwenen.

och blijkt het met de adoptie van open source desktops maar mager gesteld te zijn in Nederland, zeker als we het vergelijken met de uitrol van duizenden desktops in andere Europese landen. Wat staat de overstap naar een open source desktop in de weg? Heeft het te maken met de zogenaamde 'legacy'-applicaties, de specifieke applicaties in

bedrijven en (overheids)organisaties? Licht het aan de staat van de ontwikkeling van open source desktops? Of ligt het probleem toch bij de gebruikers?

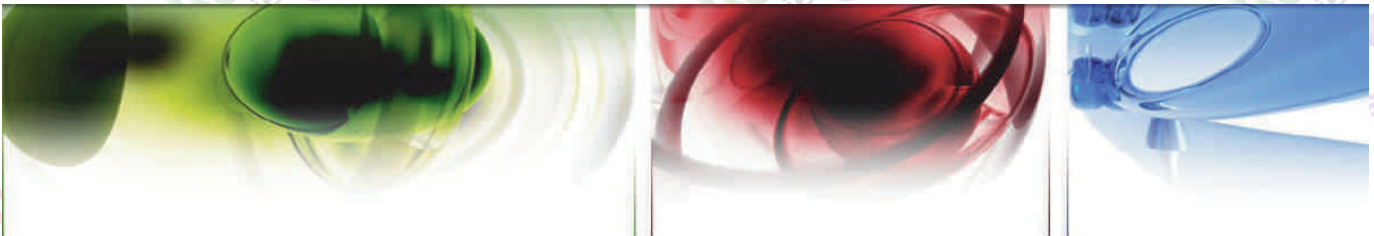
Waar moet een open source desktop aan voldoen?

Een eerste vraag die in dit verband beantwoord moet worden is de vraag of er nu al open source desktops zijn die aan de vereisten van zakelijke eindgebruikers voldoen. Wanneer is een Linux-distributie geschikt voor inzet in een meer zakelijke omgeving? Zelf hanteer ik een lijstje van zeven criteria:

1. de open source desktop heeft een herkenbare en eenvoudig te begrijpen grafische werkomgeving
2. de open source desktop heeft grafische hulpprogramma's voor systeembeheer en software-management die intuïtief te begrijpen zijn
3. de open source desktop moet randap-

paratuur en multimediale activiteiten zonder veel problemen ondersteunen, zelfs als dit uitsluitend verwezenlijkt kan worden door een pragmatische houding ten aanzien van niet-vrije componenten

4. gebruikers van de open source desktop moeten kunnen terugvallen op zakelijke ondersteuning
5. de ontwikkeling en ondersteuning van de open source desktop mag niet afhankelijk zijn van een enkele persoon of een relatief kleine groep ontwikkelaars en ondersteuners
6. het overstappen naar een open source desktop vereist training van eindgebruikers en ondersteuning gedurende het migratieproces. Dit vereist goede en toegankelijke documentatie naast goede eindgebruikersondersteuning
7. de open source desktop moet een goede reputatie hebben als het gaat om de kwaliteit en stabiliteit van de vrijgaven in de afgelopen jaren.

NOiV Congres
5 maart 2009

Ubuntu als open source desktop
Het perspectief van de eindgebruiker

Open Source eLearning

8. Ongetwijfeld zijn andere criteria ook belangrijk en zijn deze criteria niet vrij van kritiek, maar ze zijn voldoende bruikbaar om in het woud van Linux-distributies de weg te vinden.

Op basis van deze criteria hou ik een relatief kort lijstje van geschikte open source desktops over:

- 1.Ubuntu
- 2.Suse Linux Enterprise Desktop (met OpenSuse als 'community' editie)
- 3.Red Hat (met Fedora als 'community' editie)
- 4.PC-BSD.

Red Hat wordt steeds meer een vraagteken, aangezien het bedrijf regelmatig laat weten geen belangstelling te hebben voor een desktopgerichte distributie. En, ja, ik weet het, een aantal zeer populaire en goede Linux-distributies hebben de 'shortlist' niet gehaald. Dat is geen impliciete of expliciete veroordeling van die distributies, ze voldoen alleen (nog) niet aan de gestelde criteria.

Hoe staat het met migraties naar een open source desktop?

Gijs Hillenius keek voor het Open Source Jaarboek 2008-2009 naar projecten in Nederland en Europa die gericht zijn op het introduceren van open source desktops in organisaties. Het aantal projecten in Nederland valt er tegen. Hij ziet bij het KNMI 200 a 200 werkplekken met Linux, 60 werkplekken in Amsterdam, 20 bij het ICTU en 150 werkplekken bij het Octrooicentrum Nederland, een van de koplopers als het gaat om het toepassen van open source software. Aan de horizon lijken nieuwe projecten te verschijnen, maar het is nog te vroeg daar victorie over te kraaien.

In Europa ziet hij een afbouw bij een aantal bekende projecten, zoals in Vilnius, in Wenen en in het stadsdeel Osttrava-Zuid. Wenen had lange tijd een voortrekkersrol met Wienux, maar het lijkt nu alsof met 1.000 van de 20.000 mogelijke desktops de maximale uitrol is bereikt. Aan de andere kant zijn er ook grootschalige projecten in Spanje (bijna 500.000 open source desktops in het onderwijs van verschillende regio's, Frankrijk (bij de Gendarmerie en het parlement), Rusland, Turkije, Zwitserland (2.000 Debian desktops bij het kanton Solothurn) en Duitsland (4.000 werkplekken bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken).

1. Gijs Hillenius concludeert dan ook dat de prestaties van de open source desktop in relevante bedrijfsomgevingen voldoende bewezen zijn, en dat komt bovenop de ruime inzet aan de serverkant. Hij vat de verschillende overwegingen als volgt samen:

2. "Tegenover alle argumenten die pleiten vóór open source, waaronder kostenbesparingen, stimuleren van de plaatselijke ICT-sector, concurrentie en innovatie, staan de eerder gemaakte investeringen, vendor-lock in en de vrees voor verandering.

3. Dat bedrijven om deze redenen kiezen niet over te stappen, is aan hen. Er is echter één ICT-grootverbruiker die moreel verplicht is deze weerstanden te overwinnen en zijn marktmacht aan te wenden om het verstikkende desktopmonopolie te bestrijden. "

Buitenlandse migraties nader bekeken

Mark Cassell heeft onderzoek gedaan naar migratietrajecten in Treuchtlingen, München, Schwäbisch Hall (alle in Duitsland) en Wenen (Oostenrijk). Hij bekeek de factoren die een rol hebben gespeeld bij het besluit om naar een open source desktop over te stappen en vervolgens bij het migratieproces zelf. De resultaten waren opgenomen in het Open Source Jahrbuch 2007.

De belangrijkste factor bij de besluitvorming bleek het streven naar meer onafhankelijkheid en zelfbeschikking over de technische infrastructuur te zijn. Die onafhankelijkheid werd omschreven als:

1. leveranciersonafhankelijkheid,
2. onafhankelijkheid van Microsoft, en
3. onafhankelijkheid van externe deskundigheid.

Een tweede reden was het streven naar meer effectiviteit en kostenbesparingen, wat zijn wortels had in ontevredenheid over opgetreden storingen, de kwaliteit van de oplossingen, alsmede een wens om maatwerkoplossingen te kunnen realiseren. Factoren die in veel mindere mate werden genoemd waren: interoperabiliteit, economische ontwikkeling, concurrentie tussen overheden, zekerheid, aanbeveling door vakgenoten, wijzigingen in de organisatiestructuur, transparantie. De lage scores voor interoperabiliteit en economische ontwikkeling zijn wel opvallend, aangezien het twee argumenten zijn die bij de promotie van open source en open standaarden vaker naar voren komen.

De vier steden noemden dertien factoren die tijdens het migratieproces een rol spelen. In volgorde van belangrijkheid waren dat:

1. Organisatiestructuur
2. Persoonlijke instelling
3. Politieke ondersteuning
4. Betrokkenheid van softwareleveranciers
5. SAP-boekhoudsoftware
6. Bestuurlijke overwegingen
7. Eerdere ervaringen met open source software
8. Betrokkenheid van belangengroepen
9. Juridische factoren

10. Federale overheidsstructuur
11. Betrokkenheid vakbonden
12. Technische beperkingen
13. Deskundigheid van de medewerkers

Het is opvallend dat technische beperkingen en deskundigheid van de medewerkers (op te vangen via scholing) zo laag scoren als factor. Immers, dat zijn vaak factoren die worden aangedragen om (nog) niet een migratietraject naar een open source desktop in te gaan.

Bekijken we de top-3, dan blijkt dat een vlakke organisatie, waarbij de projectleiding makkelijk toegang heeft tot de politieke en bestuurlijke leiding, positief bijdraagt aan een migratieproces. Het helpt als een organisatie zelf weet hoe haar interne werkprocessen in elkaar steken, waardoor softwaretools sneller ontwikkeld kunnen worden. Zorgen dat de eindgebruikers overtuigd raken van de meerwaarde van open source software pakt ook goed uit. Politieke steun, ten slotte, is van groot belang. Iedere grootschalige ICT-verandering brengt risico's met zich mee. In het proces zullen zich fouten voordoen en in de loop van de tijd worden hiervoor oplossingen gevonden. Een goede politieke rugdekking is van belang, ongeacht of het nu gaat om gesloten of open oplossingen.

In hetzelfde jaarboek bekeken Beate Groschupf en Natascha Zorn het migratietraject van het Duitse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Zij leidden hun artikel in met de vraag: "Hoe vaak verander je van favoriet restaurant?". Het antwoord was (en is): "Niet zo heel vaak," en "Waarom zou iemand dat willen?" De bekendheid én tevredenheid met het eten, het personeel en de vaste parkeerstek zijn belangrijke positieve factoren.

Het enthousiasme voor de overstap naar een open source desktop was bij het ministerie niet zo heel groot. Uit onderzoek bleek dat 60% van de ondervraagden bedenkingen had, waarbij een deel van de ondervraagden negatieve eerdere ervaringen had met open source software. Na het uitvoeren van een pilotmigratie zag 50% van de ondervraagden wel dat een open source desktop besparingen opleverde, maar 80% van de ondervraagden ervoer de migratie en de nieuwe applicaties als problematisch, tijdrovend, en zonder duidelijke persoonlijke meerwaarde. Kortom, de weerstand was niet afgenomen.

Het ministerie besloot instrumenten uit het verandermanagement in te zetten en zich specifiek te richten op de weerstanden en vooroordelen bij de eindgebruikers. Zo werd aan het imago gewerkt via een brede informatiecampaagne over Linux en open source, de realiteit van het genomen besluit en de

voordelen daarvan. Het verwachtingspatroon werd bijgesteld door een informatiepakket voor de betrokken medewerkers met een duidelijk beeld van de voor- en nadelen, de knelpunten en de beschikbare oplossingen. De derde component bestond uit webbased trainingen die werden gegeven voorafgaand aan de daadwerkelijke migratie.

In 2007 werden de ambassades in Oslo, Cairo, Madrid, Eriwan en Dar-es-Salaam en het consulaat in St. Petersburg overgezet naar open source desktops. Alle Duitse ambassades en consulaten worden stap voor stap overgezet.

Samenvattend: Vier belangrijke factoren

Samenvattend kan gesteld worden dat vier factoren in hoge mate bijdragen aan het inzetten van succesvolle migraties naar een open source desktop:

1. Politieke besluitvorming
2. Bestuurlijke daadkracht
3. Beleidsmatige duidelijkheid
4. Beeldvorming bij de eindgebruikers.

Beeldvorming: Windows 'Mojave'

Hoe belangrijk beeldvorming is leren we van een experiment dat door Microsoft is uitgevoerd, het zogenaamde 'Mojave'-experiment. Dit experiment ging ervan uit dat het beeld dat Windows Vista een ondeugdelijk besturingssysteem is, meer was gebaseerd op 'verhalen' (i.e. negatieve pers) dan op persoonlijke ervaringen. Bij het experiment werden 140 deelnemers betrokken die nog niet eerder met Vista hadden gewerkt en te horen kregen dat zij de volgende versie van Windows te zien zouden krijgen. Feitelijk was het een demonstratie van features van Windows Vista. Vooraf gaven de deelnemers Windows Vista een gemiddelde score van 4,4. Windows 'Mojave' was veel beter in hun ogen met een gemiddelde score van 8,5. Het Mojave-experiment is niet zonder kritiek gebleven, maar het liet wel zien hoe krachtig beeldvorming kan werken, zelfs bij een grootmacht als Microsoft en het Windows-besturingssysteem.

De bijdrage van een duidelijke 'commitment'

De beeldvorming van eindgebruikers wordt positief beïnvloed door de drie andere factoren: politieke besluitvorming, bestuurlijke daadkracht en beleidsmatige duidelijkheid, samen te vatten in de term 'commitment'. De econoom John Kenneth Galbraith gaf aan dat je mensen soms niet te veel keuzes moet geven bij veranderingsprocessen. Hij zei hierover:

"Faced with the choice between changing one's mind and proving that there is no need to do so, almost everyone gets busy on the proof."

Met dit in het achterhoofd is het bijna jammer dat het actieplan Nederland Open in Verbinding, het beleidskader gericht op open standaarden en open source software, die keuze wel geeft via haar centrale beginsel:

"Comply or explain".

Dat een veel daadkrachtiger inzet kan werken bij extreem ambitieuze doelen is gebleken bij de maanlandingen. President John F. Kennedy zei op 21 mei 1961:

"First, I believe that this nation should commit itself to achieving the goal, before this decade is out, of landing a man on the moon and returning him safely to the earth."

Iets meer dan acht jaar later sprak Neil Armstrong de gedenkwaardige woorden:

"That's one small step for (a) man; one giant leap for mankind."

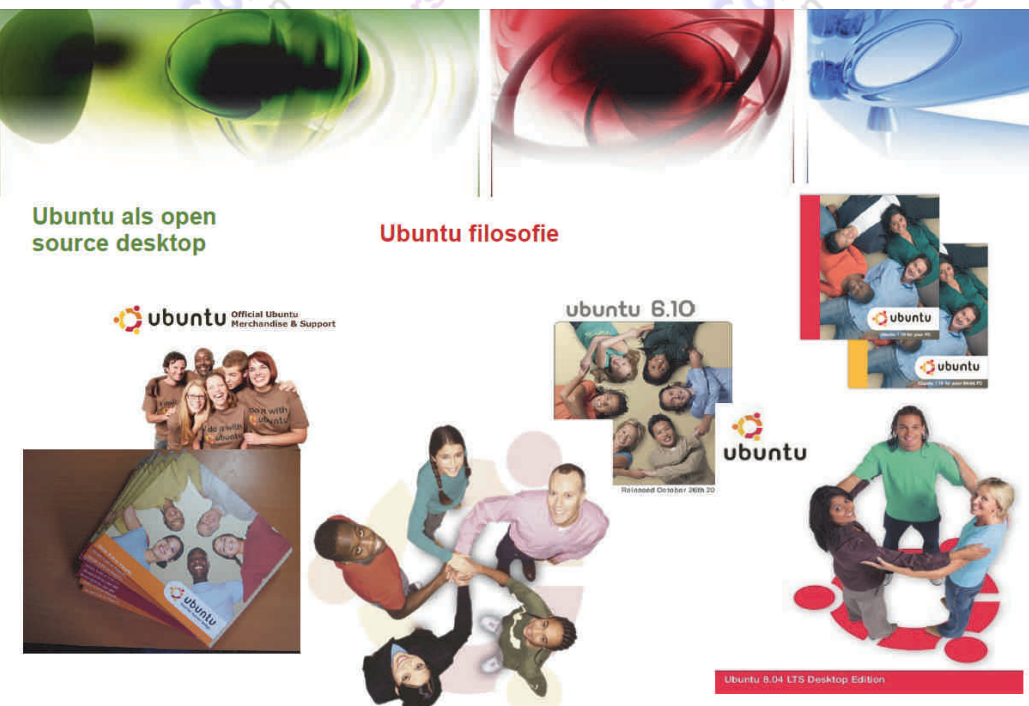
In 1961 was de Verenigde Staten net in staat de buitenste lagen van de atmosfeer te halen en kwamen de astronauten gelukkig nog levend beneden. Door een duidelijk doel te kiezen viel het 'or explain' helemaal weg en was het een kwestie van 'comply, and commit'. Er was geen ruimte meer voor uitleg over waarom een reis naar de maan niet zou kunnen, maar de toekomst werd het ijkpunt. Wat moet er gebeuren om naar de maan te gaan?

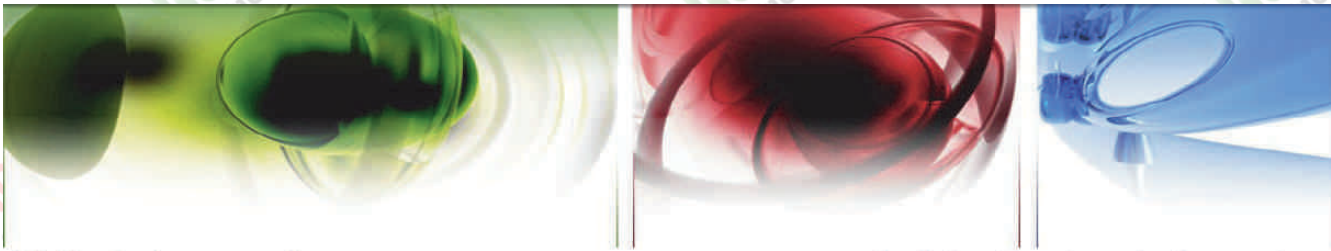
Kennedy was realistisch. Hij wist dat het een forse inzet van mensen en middelen zou vereisen, maar die inzet alleen was niet voldoende:

"New objectives and new money cannot solve these problems. They could in fact, aggravate them further - unless every scientist, every engineer, every serviceman, every technician, contractor, and civil servant gives his personal pledge that this nation will move forward, with the full speed of freedom, in the exciting adventure of space."

Opnieuw komt een belangrijke factor naar voren: het moet 'tussen de oren' van de betrokken personen goed zitten. Alle andere vraagstukken zijn dan geen hindernissen meer, maar uitdagingen die vragen om een oplossing.

Dat een dergelijke 'commitment' noodzakelijk is voor open source software en open standaarden in Nederland verklaarde staatssecretaris Heemskerk in de Automatiseringsgids van 20 februari 2009:

Welke factoren spelen een rol bij open source desktop migraties?

Een deel van het antwoord: Mojave Experiment

Het Mojave Experiment is uitgevoerd door Microsoft

Uitgangspunt: het beeld dat Windows Vista niet deugt is meer gebaseerd op 'verhalen' dan eigen ervaringen.

Opzet: 140 deelnemers kregen een demonstratie te zien van de volgende versie van Windows (feitelijk Vista). De deelnemers hadden niet eerder met Windows Vista gewerkt.

Hun gemiddelde waardering voor Windows Vista: 4,4

Hun gemiddelde waardering voor Windows 'Mojave': 8,5

“Reagerend op de Utrechtse IT-aanbesteding zegt staatssecretaris Heemskerck dat overheden zich niet mogen verstoppen achter deze overstapkosten. Heemskerks actieplan Open Standaarden verplicht alle overheden sinds begin dit jaar te motiveren waarom ze niet overstappen naar open standaarden en waarom ze, bij gelijke geschiktheid, geen gebruik maken van open source. “Juist op de lange termijn bieden open standaarden voordelen, waaronder lagere kosten en interoperabiliteit. Dat dit om een soms lastige migratie vraagt, is duidelijk, maar hierbij worden overheden ondersteund vanuit NOiV.”

“In het geval van gelijke geschiktheid moet de voorkeur uitgaan naar een open-source-oplossing. Ook hier kan men afwijkingen niet alleen motiveren met het feit dat een gesloten alternatief goedkoper is.”

Instelling en inzet: ‘De beste open standaard is een open geest’

Een succesvolle migratie naar een open source desktop vereist dus een blik naar voren. In plaats van een voorzichtig traject, gebaseerd op de vraag: “Wat kunnen we meer ‘open’ maken in onze huidige omgeving, rekening houdende met het applicatielandschap en de ‘legacy?’” zou de vraag moeten zijn: “Wat moeten we doen om binnen vijf jaar 100% ‘open’ te zijn?”. Wat is er nodig om de hele back-end (databases, beheer-

stools), de desktops en het applicatielandschap, zo snel mogelijk open te maken? Welk traject moet ik in met mijn ICT'ers, mijn managers en mijn medewerkers, zodat zij zo snel mogelijk met de nieuwe situatie uit de voeten kunnen?

Natuurlijk zal dit niet in een grote stap kunnen geschieden en moet gebruik worden gemaakt van tussenoplossingen als emulatie en virtualisatie. Maximaal inzetten op open standaarden is een noodzakelijke eerste stap, gevolgd door het invoeren van open source-applicaties op Windows-desktops. Is dat mogelijk?

Ja. Ik durf te beweren dat open source-technologie over de hele breedte en diepte volwassen genoeg is voor grootschalige toepassing in zakelijke omgevingen. De weg naar een compleet ‘open’ organisatie, in het bijzonder naar de inzet van open source desktops, is wellicht niet eenvoudig. Maar het is ook minder moeilijk dan soms wordt voorgesteld. De technische vraagstukken zijn daarbij minder een belemmerende factor dan de bijdragen van beeldvorming en verbeelding.

In Nederland valt op dit punt nog heel wat te doen. Hans Stuurink schrijft in de inleiding van het Open Source Jaarboek 2008-2009 het volgende over de ontwikkelingen in Nederland in 2008:

“Als ik probeer een woord te bedenken om de ontwikkelingen in 2008 te karakteriseren, dan kies ik voor ‘verwarring’. Naar mijn idee zijn veranderingen in de ICT-wereld zich nu duidelijk een weg aan het banen. Daardoor ontstaat ook de neiging te zoeken naar uitvluchten en vluchtwegen bij mensen en organisaties die veranderingen, om welke reden dan ook, onprettig of ongewenst vinden.

De ‘vendor lock-in’ gaat hand in hand met een ander soort gevangenschap: een mentale ‘lock-in’. Wat dit betreft heeft Mike Kortekaas, projectmanager en adjunct-hoofd van NOiV, terecht opgemerkt: ‘De beste open standaard is een open geest’.”

Dit artikel is gebaseerd op een lezing die de auteur op 5 maart 2009 heeft gehouden op het NOiV Jaarcongres 2009

● hcc! CompUsers interessegroep ● Geslaagde bijeenkomst en ALV

Rob de Waal Malefijt

Jammer als je er niet was.....

Op zaterdag 25 april heeft de hcc!CompUsers interessegroep in De Bilt haar tweede bijeenkomst van dit jaar gehouden. Het was een hele drukke dag. Naast de vele demo's, informatie, de vier lezingen en de vier workshops, was er ook de jaarlijkse Algemene Leden Vergadering. De dag was ook zeer geslaagd. De bezoekers gingen tevreden naar huis. Ook de organisatie was heel tevreden.

Enne ... weet je wat zo leuk is? Er komen steeds meer dames (mee) naar de CompUsers dagen. Het lijkt erop dat ook in kringen van computerhobbyisten de emancipatie doordringt. Kom de volgende keer ook eens met je partner!

Lezingen

De lezingen gingen deze keer over Ubuntu, bestanden comprimeren, voorjaarsPCschoonmaak en Fonera. Alle lezingen waren goed bezocht en een aantal keren puilden de zaal uit.

Na afloop kregen de bezoekers een CD-ROM mee met de presentaties van de dag, zodat ieder het thuis nog eens op zijn gemak kan nazien.

Workshops

Bij de Workshops zitten de deelnemers elk achter een pc. Het is de bedoeling dat zij onder leiding ervaring opdoen over een onderwerp of programma. Ook de deelnemers van de Workshops kregen een CD-ROM mee met de behandelde programma's en de presentatie. Deze worden omgewerkt tot een MiniCursus en zijn binnenkort voor iedereen gratis te downloaden op www.CompUsers.nl/eShop.

De behandelde onderwerpen waren deze keer Irfanview (vervolg), voorjaars-PCschoonmaak en OpenOffice Writer.

Grote zaal

In de grote zaal waren de CompUsers Platforms weer aanwezig met demonstraties en informatie voor de bezoekers. Ook de Vraagbaak stond daar paraat.

De hcc-Postzegel-ig en de hcc!P2000-ig waren ook weer te gast. Bij de P2000-ig brandde een computervoeding uit, hetgeen een penetrante geur veroorzaakte. Gelukkig had de ervaren P2000-ig de situatie goed in de hand. Er hoefde geen brandweer te komen en er ontstond geen paniek. We hebben gevraagd of hiermee de laatste P2000 ter ziele was gegaan. Dat was gelukkig nog niet zo; we verwachten de P2000-ig dus ook weer in de toekomst.

Wii doen aan games?

In de grote zaal had het CompUsers kaderlid Bas van den Dikkenberg een echte Wii-demo opgesteld. Met het beeld tegen de wand geprojecteerd, levensgroot.

Bezoekers hebben daarmee de hele dag gebowld en getennist. En ervaren dat ze echt aan het spelen waren. Levensgroot. Achteraf had ik echt spijt dat ik mijn kleinzoon niet heb meegenomen, die zou zich zeker de hele dag uitstekend vermaakt hebben.

Ik mocht ook een keer bowlen. De bal was een staaf met allerlei geheimzinnige knoppen. Daarmee moest je gooien en een knop loslaten als je eigenlijk de bal wilde loslaten. Bas was kennelijk bang dat ik met die wonderstaaf ging gooien, want hij deed het met een riempje vast aan mijn pols. Of hij bang was dat ik iemand tegen het hoofd zou gooien en bang was dat ik in de ban van

het spel de wonderstaaf tegen het beeld op de wand zou smijten, werd niet helemaal duidelijk.

Het zal het laatste wel geweest zijn. Want Bas leek heel ingenomen met dit mooie apparaat. Nu is Bas wel wat groot voor een computerspelletje. Maar het bleek meer dan een spelletje. Bas had het 'gehacked' en van extra kunstjes voorzien.

Algemene Leden Vergadering

CompUsers is een vereniging met leden, binnen de HCC. Daar hoort nu eenmaal ook een jaarlijkse ledenvergadering bij. Die duurde dit jaar wel wat langer dan anders, maar er waren ook uitstekende discussies over het afgelopen jaar en vooral over de toekomstige activiteiten van CompUsers. Een deel van de discussie werd doorgeschoven naar de Kaderdag (herfst), als voorbereiding voor een vervolg in de ALV van volgend jaar.

Bij de bestuursverkiezing werd Christ van Hezik opnieuw benoemd. Florus Vogelaar en Kees van der Vlies waren aftredend, maar stelden zich niet opnieuw beschikbaar. Zij werden voor hun vele jaren dienst als kader- en bestuurslid namens de leden bedankt, met een bloemetje voor de dames en een stofelijke blijk van de waardering door de vereniging. Florus gaat meer van zijn pensioen en caravan genieten, samen

met zijn echtgenote. Voor Kees is het geen afscheid; hij zal zich in blijven zetten als kaderlid en auteur voor de SoftwareBus.

Gelukkig konden weer twee nieuwe bestuurskandidaten worden voorgesteld en benoemd. Dat zijn René Suiker, die eerder bestuurslid was, maar om persoonlijke reden een aantal jaren niet beschikbaar was. Echt nieuw is Sjek Derks, maar hij is al wel meer dan tien jaar lid van onze vereniging.

Gang van zaken bij de HCC

Ook Petra Claessen, directeur van de HCC, was dit jaar weer aanwezig. Zij informeerde de aanwezigen over de gang van zaken bij de HCC. De HCC heeft een moeilijk 2008 achter de rug, met veel veranderingen. Maar aan het eind van het jaar had de HCC nog steeds 150.000 leden, ondanks de 'ontvlechting' met de uitgever IDG. Daartegenover is een nog interessantere keuze uit 25 computerbladen met hoge kortingen voor de HCC-leden beschikbaar.

In de toekomst zal de HCC nog meer doen voor de leden, zowel direct als via de regio's en interessegroepen. Het motto van de HCC is: geef de vereniging terug aan de leden. En hier konden ook de CompUsersleden zeer goed mee instemmen.

Er komen binnenkort een aantal interessante kortingen voor leden, alle met een direct verband met computers. De potentiële besparingen overtreffen vele malen de HCC-contributie.

De wekelijkse elektronische HCC!nieuwsbrief komt nu nog op vrijdag. Maar dat wordt binnenkort op woensdag, zodat dit beter aansluit op activiteiten van regio's en interessegroepen, die vooral in het weekend plaatsvinden. Ook komt er binnenkort een nieuw verenigingsblad. Met meer informatie over de verenigingsactiviteiten.

Mogelijkheden met Open Office Writer Of: hoe bespaar ik op papiergebruik

Kees van der Vlies

Teksten opmaken is vaak een kwestie van passen en meten. Het komt vaak voor dat u nét ruimte te kort komt om een tekst netjes op één pagina te houden. Een verslag wordt aangeboden in digitale vorm en een afdrukje eindigt met een paar regels op een verder lege pagina. Papierverspilling!

In andere gevallen zult u de regelval wat minder rafelig willen maken. Dat kan (om te beginnen) al door afbreking in te stellen, maar zelfs dan kunt u nog verder gaan. Aan de andere kant wilt u misschien een tekst evenwichtig over een pagina verdelen. Andere middelen om papierverspilling tegen te gaan zijn: dubbelzijdig afdrucken of de blanco achterzijden van eerder bedrukte vellen gebruiken.

Dit artikel gaat over opmaaktrucs in Open Office Writer om teksten efficiënt op een bladzijde af te drukken zoals u dat wenst.

Aan de orde komen:

- lettertype kiezen
- corps verkleinen
- paginamarges aanpassen (boven, beneden, links, rechts)
- werken met kolommen
- afbreken en afbreekzone
- lettertype versmallen/verbreden
- letterafstand vergroten/verkleinen
- regelafstand vergroten/verkleinen
- afdrucken meer pagina's op één vel

Dat zijn nogal wat onderwerpen. Daarom zal niet ieder item even uitgebreid behandeld worden. U kunt naar hartenlust experimenteren en de schermafbeeldingen geven vaak voldoende informatie.

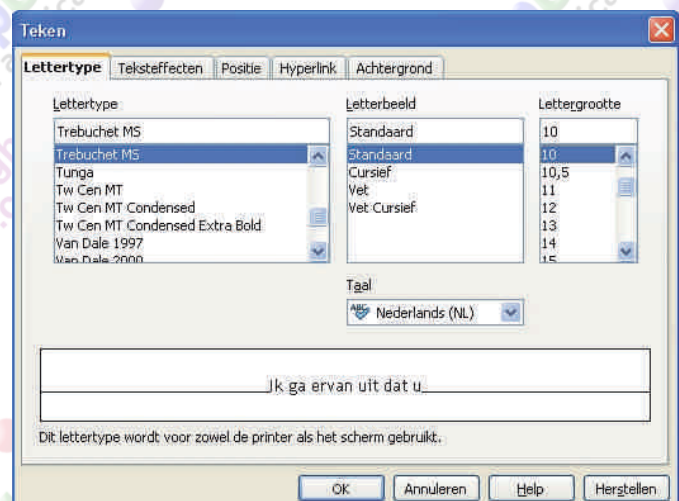
Lettertype kiezen

Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Arial Narrow
Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Times New Roman
Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Calibri
Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Arial
Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Tahoma
Er zijn lettertypen die meer of minder ruimte in beslag nemen.	Comic Sans
U kunt het corps verkleinen of vergroten; de regelafstand gaat automatisch mee, tenzij u die afzonderlijk instelt.	(12 pt, Book Antiqua)
U kunt het corps verkleinen of vergroten; de regelafstand gaat automatisch mee, tenzij u die afzonderlijk instelt.	(11 pt, Book Antiqua) <small>Tabbladje aanpassen</small>
U kunt het corps verkleinen of vergroten; de regelafstand gaat automatisch mee, tenzij u die afzonderlijk instelt.	(10 pt, Book Antiqua)

Ik ga ervan uit dat het kiezen van lettertype en corps u niet nader uitgelegd behoeft te worden. Meestal vindt u die in de werkbalk met opmaakmerken. Anders stelt u die bij Beeld onder Werkbalken in. En het kan natuurlijk ook via Opmaak > Teken.... U krijgt dan het keuzescherf Teken (zie rechtsboven) waarin u het tabblad Lettertype kiest. Bekijk alle mogelijkheden en probeer het een en ander. We zullen dit keuzescherf met de andere tabbladen verderop nog tegenkomen.

Het is niet nodig met hele punten te werken, maar het volgende voorbeeld is wel heel bewerkelijk. Voor elke letter moet de corpsgrootte apart worden ingesteld. Als de gewenste grootte niet in het lijstje staat, typ je het gewoon zelf in de werkbalk 'opmaak' in en dan druk je op enter.

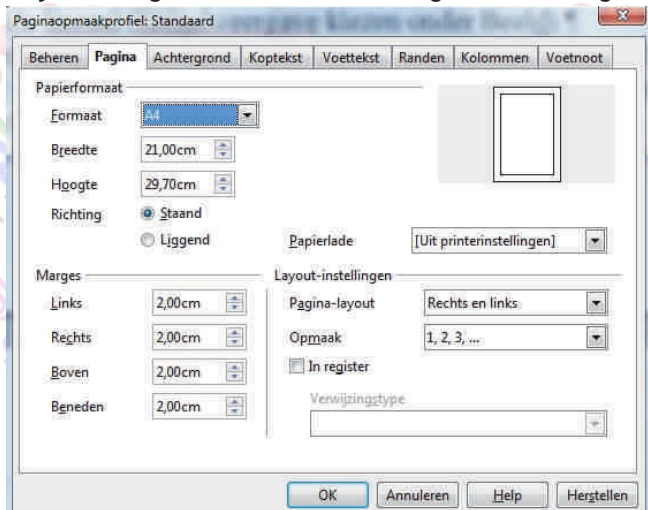
elke volgende letter is 0,5 punt groter.

Paginamarges

Soms kan een geringe verplaatsing van de marges of kantlijnen al veel effect hebben. Let erop dat u de marges voor de hele pagina (althans dat gedeelte waar het op aankomt) instelt. U kunt het doen door slepen van de marge-aanduidingen in de horizontale of verticale liniaal (Liniaal aanvinken onder Beeld).

Als de regels erg lang worden (in verhouding tot de lettergrootte), neemt de leesbaarheid van de tekst af en zou je de regelafstand moeten vergroten en dat kost juist weer meer ruimte. Daarom zijn kolommen te verkiezen, want dan blijven de regels kort en behoeft de regelafstand niet groter

gemaakt te worden. Zie de paragraaf over kolommen.

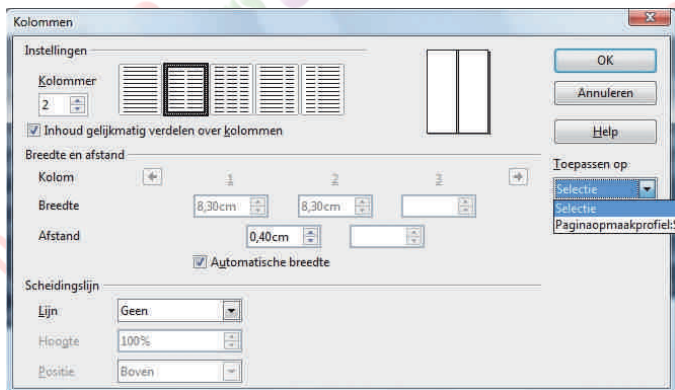
Denk erom dat u de marges zo ver kunt verplaatsen dat ze buiten het afdrukbare gebied terechtkomen; in dat geval worden de tekens aan de randen niet (helemaal) afgedrukt. Dat zult u niet willen. Het hangt van de printer af hoever u kunt gaan. Vooral de onderkant van de pagina vraagt nogal wat ruimte bij de meeste printers, omdat ze het blad daar niet verder kunnen vasthouden. Het instellen van de marges via het menu-item Opmaak > Pagina... (tabblad Pagina gaat iets nauwkeuriger.

Kolommen

Bij het werken met kolommen op een pagina zult u wellicht de linker- en rechtermarges kleiner dan de standaard 2 cm willen hebben. Minder dan 1 cm links en rechts zou u echt niet moeten willen.

Denk er ook aan dat bij gebruik van kop- en voetregels de boven- en ondermarges niet in de knoop komen. Het werken met kolommen kan (enige) ruimtewinst opleveren als er veel witregels tussen de alinea's voorkomen. Of als er vaak tekst op een nieuwe regel begint.

Selecteer de tekst die u in kolommen wilt hebben, ga via Opmaak > Kolommen en kies daar de gewenste vorm. Denk erom dat u zelf een kolomafstand instelt. Standaard staat die op 0 cm, een heel onpraktische waarde. Rechts onder 'Toepassen op' is zichtbaar dat u kunt kiezen tussen opmaak in kolommen voor het hele document of (indien u tekst geselecteerd hebt) uitsluitend voor de selectie. Let erop dat het soms niet lukt als u selecteert tot het eind van het document om dan 'selectie' herkend te krijgen bij Toepassen op. Standaard zal Writer proberen aan het eind de kolommen ongeveer even lang te maken. Maar dat is in te stellen op: de kolom(men) zo ver mogelijk aan de linkerzijde tot onderaan de pagina laten doorlopen. Haal daartoe het vinkje weg voor:

Inhoud gelijkmatig verdelen over kolommen. Het indelen in kolommen zal opnieuw afbreken noodzakelijk maken.

Afbreken

Om een gelijkmatiger regelval te krijgen of - bij uitvullen - minder grote witte vlakken tussen woorden te laten vallen, kunt u voor Nederlandse teksten de Nederlandstalige afbrekerroutine instellen. Deze is goed, maar niet volmaakt. Blijft dus alert en controleer altijd.

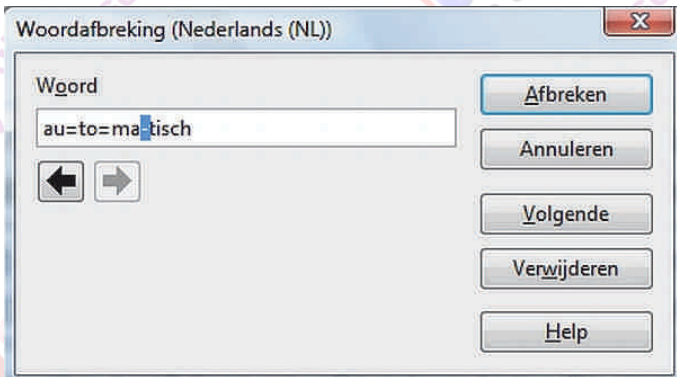
Het activeren van afbreken gaat als volgt.

Extra > Taal > Woordafbreking...

Er komt dan een schermje met af te breken woorden:

Drukt u op de knop Afbreken, rechtsboven, dan worden de regels vanaf het begin van de tekst of de selectie automatisch afgebroken. Wilt u zelf per afbreeksuggestie (= en - in het venstertje, te sturen met....) kunnen beslissen, dan moet u de handmatige methode met Volgende nemen. Bij een klik op Verwijderen wordt het woord niet afgebroken. Het woord Verwijderen is niet zo gelukkig gekozen; er had be-

ter: Niet afbreken kunnen staan. Verder valt op dat een druk op Volgende, net als Verwijderen, ook een voorgestelde afbreekplaats overslaat. Het instellen van de afbreekzone, zoals in MS Word, is niet mogelijk.

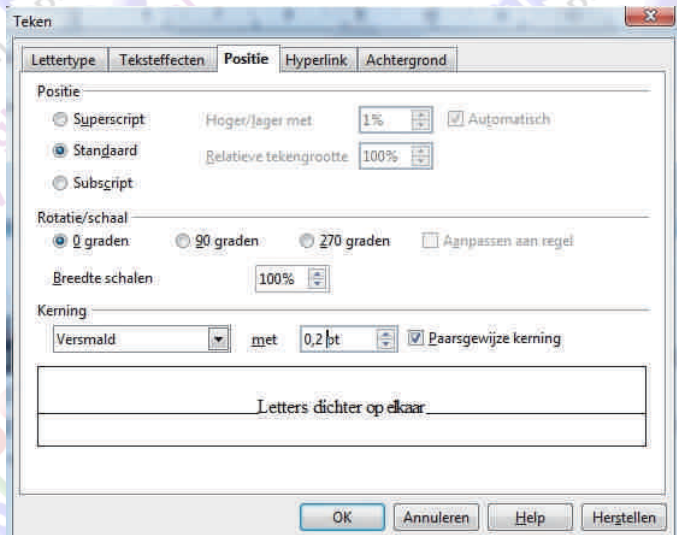

Automatisch afbreken via menu-item Opmaak

Via het menu-item Opmaak > Alinea, kiest u voor het tabblad Tekstverloop. Door Automatisch aan te vinken, worden de regels tijdens het typen automatisch afgebroken volgens de daaronder ingestelde parameters, bijvoorbeeld twee letters aan het eind of twee letters op een nieuwe regel. In de meeste gevallen voldoen deze parameters goed. Het aantal opeenvolgende afbreekstreepjes (in afgebroken regels onder elkaar) op 0 betekent dat er geen beperkingen zijn in het aantal opeenvolgende afbrekingen.

De opties onderaan zullen geen ruimtewinst opleveren, integendeel. Ze worden hier niet behandeld.

Als er opsommingen in uw tekst voorkomen, kan het zin hebben een te grote inspringing te verkleinen. Ook dat is via Opmaak te regelen. Het item Nummering/opsommings-tekens... biedt de mogelijkheden daarvoor. Het onderwerp vereist een aparte behandeling; wellicht iets voor een volgend artikel.

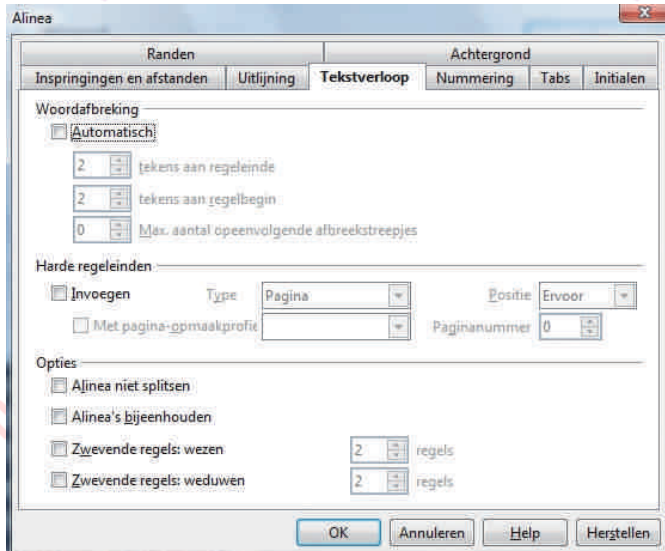
Letterafstand (kerning) vergroten en verkleinen

Letters dichtert op elkaar zetten biedt maar weinig mogelijkheden, want de leesbaarheid neemt af en de irritatie bij de lezer toe. Ga niet verder dan 0,2 of maximaal 0,3 pt bij 12-punts-teksten. Selecteer de tekst waarvan u de letterafstand wilt aanpassen.

Kies Opmaak > Tekens... en het tabblad Positie. Onder Kerning kunt u kiezen tussen Standaard, Verbreed of ver-

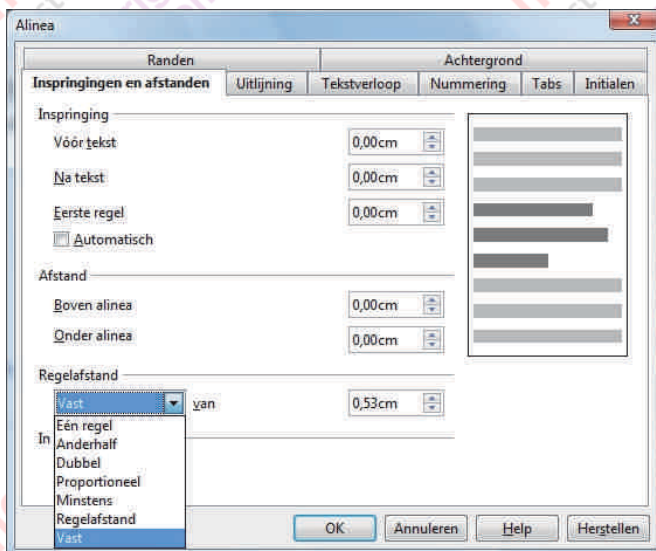
smald. Rechts daarvan is achter 'met' de mate van verkleinen of vergroten van de letterafstand op te geven. Let erop dat het gebruiken van de driehoekjes u meteen op hele punten trakteert, in het vak kunt u echter tot tienden van een punt invullen.

Voor spatiering van letters zijn de mogelijkheden wat groter, maar dat gaat niet zo ver als de oude schrijfmachinemethode van spaties tussen de letters. Het tussenvoegen kan veel verfijnder met fracties van punten, al is de noodzaak daarvoor veel minder dan bij het verkleinen van de kerning.

Regelafstand vergroten en verkleinen

Ook hier moet de leesbaarheid geen geweld worden aangedaan. Regels die elkaar gaan raken zijn in het algemeen niet acceptabel. Ook hier moet u geen extra witregels gaan tussenvoegen, maar de regelafstand instellen. Selecteer de alinea waarvan de regelafstand aangepast moet worden en kies Opmaak > Alinea... tabblad Inspringingen en afstanden. Onder Regelafstand zijn een aantal keuzemogelijkheden. Sommige ervan activeren het invulvakje rechts, waar exacte waarden opgegeven kunnen worden, bijv. 0,50 cm. (Het woordje van begrijp ik daar niet helemaal.) Experimenteert u maar!

Het forceren van de regelafstand

Soms kan het instellen van een vaste regelafstand noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld als door het invoegen van een speciaal teken (smiley, symbool, superscript) er één regel uit-

springt door een grotere afstand tot zijn voorganger. U moet proefondervindelijk vaststellen welke waarde u wenst. Dan moet u kiezen voor de optie Vast en een precieze waarde invullen.

Ruimtewinst is bovendien te behalen door alinea's niet te scheiden door een harde return, maar door de ruimte Onder (of Boven) een alinea in te stellen. Kies bij Afstand een geschikte waarde, die kleiner is dan een nieuwe regel, bijv. 0,25 cm.

Meer pagina's op één vel afdrukken

Eigenlijk valt dit buiten het onderwerp 'opmaken'. Want u verandert niets aan de opmaak, maar zorgt alleen bij de afdrুকopdracht dat pagina's zodanig verkleind worden afgedrukt dat er twee of meer op één vel (A4) gezet kunnen worden. Het spaart veel papier, maar u moet er wel goede ogen voor hebben of bereid zijn er een vergrootglas bij te pakken. Zelfs (de kwaliteit van) de printer en het gebruikte papier spelen een rol.

Ga naar de afdrুকopdracht, bijv. met Ctrl-P, klik op de knop Eigenschappen... en kies met op het tabblad Indeling onder Pagina-indeling het aantal pagina's dat op één vel moet worden afgedrukt. Bij een keuze van 16 pagina's op een vel A4 krijgt u postzegelformaat-pagina's, waar u niet veel van zult kunnen lezen. Het voorbeeld rechts laat zien hoe de pagina's op een A4-vel worden afgedrukt.

Welke methode kunt u het beste kiezen?

De meeste ruimte valt te besparen door een kleiner corps te nemen. En daar volgt dan vaak weer uit dat u het beste met kolommen kunt verdergaan. Het is even werk, maar met enige routine kan het karwei in een minuutje geklaard zijn. Afbreken zal echter enige aandacht vereisen. U kunt ook de marges dan gerust verkleinen.

Met een smaller lettertype (bijv. de Condensed of Narrow-varianten) kan eveneens enige winst bereikt worden, en als de smallere variant niet beschikbaar is, kunt u zelf de tekenbreedte (per procent) versmallen. Niet-proportionele lettertypen (Courier en de met Mono aangeduide typen) nemen altijd meer ruimte in dan proportionele letters, behalve als er veel hoofdletters gebruikt worden.

Willem (proportioneel)
 willem (niet-proportioneel)
 Willem (niet-proportioneel)

De andere methoden (kerning/tekenafstand versmallen en afbreken) leveren het minst op, maar kunnen naast een fraaiere aanblik soms nét die paar regels vrijmaken die u nodig hebt. Het verkleinen van de regelafstand valt in het algemeen niet aan te raden, maar kan bij (tussen)koppen soms zin hebben.

Afstand na of voor alinea's instellen in plaats van witregels tussenvoegen (met een harde return) kan ook één of enkele regels schelen. Het hangt van het doel af welke methoden u acceptabel vindt. Een zakelijke brief in kolommen is 'not done', maar een reis- of vergaderverslag kan heel goed, zeker als u het voor uzelf afdrukt. Denkt u ook nog aan dubbelzijdig afdrucken en de printer in een spaarstand laten afdrucken (dit spaart geen papier, wel inkt).

● Microsoft Office Live Workspace ●

Sinds enige tijd heeft Microsoft de Open Live Workspace operationeel (in een Beta-versie). Daarmee kun je in de browser werken aan teksten, (spreadsheets en agenda's komen ook?). Voor de goede orde: er moet wel een (redelijk snelle) internetverbinding zijn.

De online software is ook in het Nederlands voorhanden. Omdat het van meet af aan opgezet is met groepsfuncties, kunnen meerdere gebruikers aan een document werken. Uiteraard zijn de bevoegdheden daarvoor in te stellen. Ook heeft Microsoft erop toegezien dat de overeenkomsten met de Office-pakketten groot bleef. Ctrl S is nog altijd: bewaren. En ook de diverse user interfaces zijn goed herkenbaar.

Beperkte mogelijkheden

De mogelijkheden zijn veel kleiner dan bij de lokaal geïnstalleerde Office-programma's. Dat kan ook niet anders, omdat op de eigen PC bijvoorbeeld veel meer lettertypen geïnstalleerd zijn dan over het net beschikbaar gesteld kunnen worden in online-applicaties. Ook voor het corps zijn in Office Live Workspace slechts 7 vaste lettergrootten beschikbaar van 8 tot 36 punten.

De downloadtijden voor lettertypen en -grootten zouden onacceptabel lang worden als alles online zou moeten. Dat geldt ook voor vele andere functies (spellingscontrole, synoniemen en uiteraard ook pagina-indeling en afdrukken) en de vele typografische grappen en grollen.

Eigenlijk is de benaming Office misplaatst, omdat de functionaliteit zelfs minder is dan bij MS Works. Dus het gaat om basisfuncties.

Commentaar, versiebeheer en activiteiten

Er is commentaar bij de teksten en werkbladen te schrijven, maar die is niet erg goed aan een gewenste specifieke plaats te koppelen.

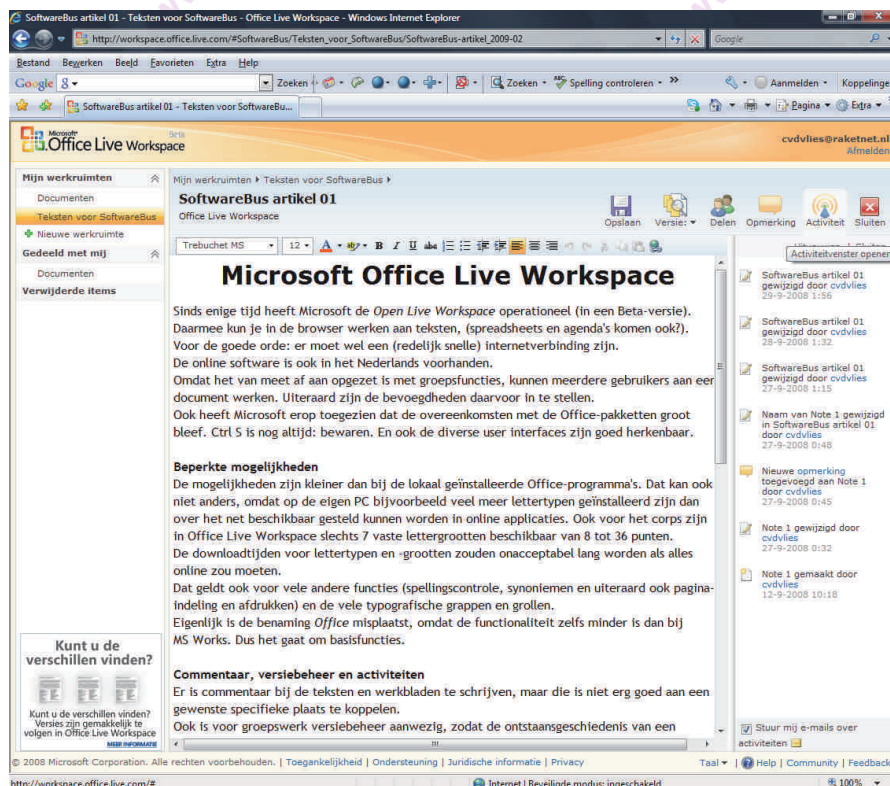
Ook is voor groepswerk versiebeheer aanwezig, zodat de ontstaansgeschiedenis van een document helemaal gevolgd kan worden.

Met Activiteit is ook na te gaan welke activiteiten door wie zijn uitgevoerd. Afbeeldingen kunnen niet ingevoegd worden.

Wel kun je snel documenten heen en weer sturen naar je eigen lokale PC. Bij het overhalen naar de Live Workspace gaan er dan natuurlijk wel opmaakmerken verloren.

Synchroniseren

Bij groepswerk moet er uiteraard een strikte discipline in acht genomen worden, zeker wanneer de schrijvers lo-

kaal aan een document gaan verder werken en dan hun versie de vorige (en misschien ook al gewijzigde) versie laten verdringen.

Is er één auteur, dan zijn de complicaties wat minder groot, al moet daar ook nagedacht worden bij het synchroniseren van versies.

Integratie met MS Office

Je kunt het zo inrichten dat er een extra werkbalk in je lokale MS Office-programma's komt. Hier kun je met één klik de Office Live Workspace oproepen.

Lokaal opslaan (dus op je eigen PC) van een Office Live-tekstdocument kan maar in enkele formaten (.mht en .html, maar zelfs die leverden alleen bagger op). Misschien dat het gezeur over een Java-driver die geïnstalleerd zou moeten worden, daar iets mee te maken had. Al vind ik het vreemd dat die ook voor een .html-versie nodig zou zijn. Dan denk je dat alleen overblijft: opslaan als .txt-file. Maar dan blijkt dat alleen allerlei informatie rond het document opgeslagen wordt. Dus het logboek.

M.a.w. lokaal opslaan werkt nog niet. Wil je dus iets op je eigen PC zetten, dan kan dat alleen met knippen en plakken. Primitief, hoor! Je krijgt dan

nog eerst de vraag of Office Live Workspace toegang mag hebben tot je klembord. Bij 'Ja' kun je knippen en plakken. Maar ook dan doet zich weer een merkwaardig verschijnsel voor. Plakken in een Word-document laat in sommige delen van de tekst het gekozen lettertype veranderen. In mijn geval wisselden ineens alinea's in font Trebuchet (oorspronkelijk gekozen) af met alinea's in Times New Roman. Attributen als vet, cursief en corps werden wel meegenomen. Vreemd.

Spreadsheet en agenda

Het zoeken naar de spreadsheet en de agenda levert vanuit de tekstverwerker geen aanknopingspunten.

Conclusie

Als idee is het niet onaardig en voor groepswerk aan conceptteksten kan Office Live Workspace waarde hebben. Maar de beperkingen in bestandsformaat, de onmogelijkheid illustraties toe te voegen en de geringe functionaliteit van de online-applicatie maken het noodzakelijk de definitieve versie van een document lokaal te voltooien. En misschien is dat ook Microsofts bedoeling wel.

● CompUsers VraagBaak ●

De VraagBaak medewerkers zijn o.a. te bereiken via e-mail. Hieronder staan de namen, specialisaties en de e-mail adressen. Alle e-mail adressen als: ...@VraagBaak.DOSgg.nl (tenzij anders aangegeven).

Indien je telefonisch een vraag wilt stellen, bel dan: 0317 707 425 of 0317 707 426. Zie hiervoor ook onze website www.CompUsers.nl onder VraagBaak.

Onderwerp	Naam ¹⁾	Speciaal	E-mail ²⁾
Windows	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
Vista	Cees Jacobs		cj@....
	Ruud Uphoff *		Ruud@ ³⁾
Windows	Antoon van Rijn *	Home & Pro	ar@....
XP	Cees Jacobs *	Home & Pro	cj@....
	Joep Bär		joepb@....
	Piet Molema	Genealogie	pm@....
	Willem Spigt *	Home & Pro	ws@....
	Ruud Uphoff *	Pro	Ruud@ ³⁾
	Sander Wendling	Home & Pro	sw@....
Windows	Arnold Spijker	3.x/95/98	as@....
Overige	Cees Jacobs *	Alle	cj@....
Linux	Ger Wesselink		gw@....
	Cees Jacobs *		cj@....
	Hans Lunsing *		hl@....
Netwerken	Antoon van Rijn *		ar@....
	Sander Wendling	ADSL	sw@....
Office-pakketten	Arnold Spijker	Spreadsheets	as@....
	Cees Jacobs *	PowerPoint	cj@....
	Evert van der Bos	Access	eb@....
	Cor Nouws	OpenOffice	cn@....
	Fedde Kortstra *	Access	fk@....
	Jacob van Laatum *	XP	jl@....
	Hans Roelofswaard *	Excel	Hr@....
	Peter Magnee *	Office	Pm@....
	Jan Biemans	Word /VBA	jb@....
	Jan van Doorn	Database	jd@....
	Kees van Gorp	Spreadsheets	kg@....
Beeldbewerken	Rinus Alberti *	Photoshop	ra@....
	Ton van Doorn *	Video	td@....
	Isja Nederbragt	The GIMP	in@....
Webontwerp	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
	Hans Vosman *		hv@....
Hardware	Fred Soer		fs@....
	Louis Baesjou		lb@....
	Ton van Doorn *		td@....
Virus + veiligheid	Ron de Wit		Rw@....
	Antoon van Rijn *		ar@....
VoIP	Florus Vogelaar		fv@....
	John van der Laak		jvd@....
	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
	Kees van Eeten		ke@....

¹⁾ namen met *: bieden ook remote hulp via TeamViewer

²⁾ Achter alle e-mail adressen: ...@VraagBaak.DOSgg.nl

³⁾ Dit e-mail adres wordt: Ruud@ruphoff.nl

VraagBaak remote hulp

Naast de VraagBaak via de e-mail en telefoon is er nu ook de VraagBaak via Remote hulp. Hierbij maken we gebruik van het gratis programma TeamViewer.

Mensen die hulp nodig hebben bij een computer probleem sturen naar een VraagBaak medewerker een e-mail met het verzoek om via internet hun computer over te nemen om zodoende het probleem op te lossen. Deze zal dan telefonisch contact opnemen met de vraagsteller om hulp te verlenen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van een klein programma dat zonder te installeren zo gebruikt kan worden. Het is te downloaden van de website: www.teamviewer.com/nl. Het werkt onder Windows en er is ook een versie voor de Mac. De taal is Nederlands.

De vraagsteller gebruikt de klantmodule en de VraagBaak medewerker de volledige versie.

Hieronder een beeld van TeamViewer. Zie voor verdere informatie ook www.CompUsers.nl onder VraagBaak - Remote hulp.

Voor de Linux klanten geldt het volgende. Dit soort programma zit gewoon standaard bij de mainstream Linux distributies. In KDE heb je krfb/krdc, en in Gnome vino/vinagre als server/client. Het zijn implementaties van VNC dat gebruik maakt van het RFB protocol. Ze zouden met elke andere VNC server/client moeten kunnen praten.

Wij hopen dat de VraagBaak Remote Hulp een goede ondersteuning biedt voor de CompUsers-leden thuis.

